Ազգ
Azg armenian daily
20 ՅՈՒՆԻՍ 2000 ԵՐԵՔՇԱԲԹԻ 113 (2081)

Թուրք զինվորները Արաքս գետում սպանել են ռուս սահմանապահի

Կիրակի օրը հայ-թուրքական սահմանին ռուսաստանցի սահմանապահ է սպանվել. թուրքական կողմից նրա վրա յոթ կրակոց է արձակվել: Այդ մասին մեզ երեկ հայտնեց Հայաստանում ՌԴ դաշնային ծառայության օպերատիվ խմբի պետ գեներալ-լեյտենանտ Միխայիլ Նայմիլոն: Նա տեղի ունեցածը որակեց իբրեւ «սադրանք» սահմանակից տարածքից: Միջադեպը տեղի է ունեցել Արմավիրի սահմանապահ ջոկատի հատվածում, որը Ռուսաստանի սահմանապահ օպերատիվ խմբի կազմում պահպանում է ՀՀ պետական սահմանը Թուրքիայի հետ: Ինչպես նշեց գեներալը, թուրք սահմանապահները դրամով եւ զվարճալի լուսանկարներով սադրել են պայմանագրային ծառայության կրտսեր սերժանտ Անատոլի Չյաբլիկովին, որը նրանց հետ մտել է «ոչ ծառայողական շփման մեջ»: Նրանց կողմից խաբված սահմանապահը, թողնելով զենքն ու հագուստը, մտել է Արաքս գետը, ուր եւ սպանվել է թուրքական կողմից մեջքին արձակված կրակոցներից: 21-ամյա զինվորը ծառայության էր կոչվել Սվերդլովսկի մարզից: Հարուցվել է քրեական գործ, կատարվում է հետաքննություն: Սադրիչ գործողության եւ զենքի չհիմնավորված կիրառման փաստի կապակցությամբ թուրքական կողմին բողոք է ներկայացվել, հայտնեց գեներալ Մ. Նայմիլոն:

ՏԻԳՐԱՆ ԼԻԼՈՅԱՆ

ՓԱՐԻԶ

«Հայ-թուրքական երկխոսությունը հայկական հարցի մասին այսօր» մեկօրյա համաժողովը վերջ գտավ հաջողությամբ

ՀԱՐՈ ՄՈՍԿՈՖՅԱՆ
Փարիզ

Առաջին անգամ հայ պատմության մեջ տեղի ունեցած «Հայ-թուրքական երկխոսությունը հայկական հարցի մասին այսօր» մեկօրյա համաժողովը Ֆրանսիայի Սենատի «Մեդիցիս» դահլիճում եզրափակվեց անսպասելի հաջողությամբ... Հունիսի 17-ին, առավոտյան ժամը 10-ից սկսած, մասնակիցների ու հրավիրյալների անվերջանալի շարանը Փարիզի «Իբիս» հյուրանոցից, Ֆրանսիայի մայրաքաղաքի արվարձաններից, Գերմանիայից, Բելգիայից, Շվեյցարիայից, Շվեդիայից, Թուրքիայից, ԱՄՆ-ից ու Հայաստանից մուտք էին գործում Ֆրանսիայի Սենատի փառավոր շենքից ներս՝ ուղղվելով համագումարի դահլիճ: Ներկա էին նաեւ ֆրանսիական եւ ֆրանսահայ մամուլի, զանգվածային լրատվության միջոցները, Հայաստանի պետական հեռուստատեսության եւ **«Ազգի»** լրագրողները, թուրքական ընդդիմադիր թե պետական մամուլի, հեռուստատեսության լրագրողները, սփյուռքահայ, թուրք, ֆրանսիացի մտավորականների ընտրյալ խավը, որոնք ծայրից-ծայր լցրել էին «Մեդիցիս» դահլիճը...

Ելույթ ունեցող մտավորականներից, գիտնականներից, գործիչներից բացի, Ֆրանսիայի Սենատի համագումարի դահլիճում էին Հայոց ցեղասպանության ճանաչման թուրք ջատագովներ՝ Համբուրգից հանրաճանաչ Թաներ Ակչամը եւ Ֆրանկֆուրտից Ալի Էրթեմը իրենց տիկինների հետ: Նրանք մի քանի անգամ ելույթ ունեցան համագումարի ընթացքում, որը նկարահանվեց Հայաստանի ու Թուրքիայի, ֆրանսիական հեռուստատեսության կողմից... Թաներ Ակչամն ու Ալի Էրթեմը որպես անկեղծ երկխոսության գործընթացի սկիզբ մի անգամ եւս կոչ արեցին ճանաչել գործված ահավոր ցեղասպանությունը, ինչը առիթ է ստեղծելու «մաքուր ձեռներով», «մաքուր խղճով», «պատմության հետ հաշտվելով» մուտք գործել 21-րդ դար: Հայկական հարցի ու Հայոց ցեղասպանության ճանաչման համար պայքարող Թաներ Ակչամը հայտարարեց, թե հայ եւ թուրք դեմոկրատները կարող են իրենք լուծել իրենց հարցերը ազնիվ երկխոսությամբ՝ առանց օտար տերությունների ու նրանց ներկայացուցիչների միջամտության...

Տես ➧ էջ 3

Սկսվեց «Հյուսիս-հարավ» մայրուղու առաջին հատվածի շինարարությունը

Հունիսի 16-ին Լեռնային Ղարաբաղում տեղի ունեցավ «Հյուսիս-հարավ» ավտոմայրուղու շինարարության ծրագրի բացման արարողությունը:

Ղաշբուլաղ գյուղի մոտ, որտեղից սկսվելու է առաջին «Ղաշբուլաղ-Կիչան» հատվածի շինարարությունը, հավաքվել էին արարողության մասնակիցները: Ներկա էին ԼՂՀ վարչապետ Անուշավան Դանիելյանը, «Հայաստան» հիմնադրամի գործադիր տնօրեն Վահան Տեր-Ղեւոնդյանը, Արցախի թեմի առաջնորդ Պարգեւ արք. Մարտիրոսյանը, շինարարության պատասխանատուներ, բրիտանահայ զբոսաշրջիկներ:

Ելույթ ունեցողները կարեւորեցին իրավամբ Ղարաբաղի ողնաշարը համարվող այս մայրուղու շինարարության նշանակությունը եւ երախտիքի խոսքեր ասացին բոլոր՝ մեծ ու փոքր բարերարներին:

Այդ օրերին Լեռնային Ղարաբաղ համերգային շրջագայության եկած Հայաստանի պետական կամերային նվագախումբը հնչեցրեց Հայաստանի Հանրապետության պետական հիմնը, բարձրացվեցին Հայաստանի Հանրապետության եւ Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետության պետական դրոշները՝ ի նշան հայության բոլոր հատվածների միասնականության: Հոնդացին մեքենաները՝ ազդարարելով այս հատվածի շինարարության սկիզբը: «Ղաշբուլաղ-Կիչան» 15 կիլոմետրանոց հատվածի շինարարությունն իրականացնում է «Արցախավտոճանապարհ» պետական փակ բաժնետիրական ընկերությունը:

«ՀԱՅԱՍՏԱՆ» ՀԻՄՆԱԴՐԱՄԻ ԳՈՐԾԱԴԻՐ ՎԱՐՉՈՒԹՅՈՒՆ

ԼՂՀ ԸՆՏՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ

Նոր խորհրդարանի կազմն արդեն հայտնի է

ԼՂՀ-ում խորհրդարանական ընտրությունները ժողովրդավարության գործընթացի յուրօրինակ լակմուսի թուղթ հանդիսացան, որով արձանագրվեց իշխանությունների քաղաքական կուրսի հաստատությունը եւ այն պատասխանատվությունը, որը ստանձնել էին իշխանությունները շուրջ մեկ տարի առաջ:

Թե՛ անկախ դիտորդները եւ թե՛ տեղամասային ընտրական հանձնաժողովներն էական խախտումներ չգրանցեցին՝ բացառությամբ ընտրացուցակներում տեղ գտած որոշ անճշտությունների: Ի դեպ, ցուցակներից դուրս մնացած քաղաքացիներին հնարավորություն էր տրված նույն օրն իսկ բողոքարկել դատարանում եւ վերականգնել ընտրելու իրավունքը: Սակայն, ինչպես **«Ազգի»** թղթակցին տեղեկացրին ԿԸՀ-ում, բողոքարկողների թիվն այնքան մեծ չէր, որն էլ պատճառաբանվում էր նրանց իսկ պասիվությամբ:

Այդուհանդերձ, նախնական տվյալներով ընտրություններին մասնակցել է ընտրողների 59,7 տոկոսը: Բոլոր ընտրատարածքներում էլ արդեն հայտնի են նոր խորհրդարանի ապագա անդամները, սակայն վերջնական արդյունքները ԿԸՀ-ի կողմից կհրապարակվեն ավելի ուշ: Թե կոնկրետ երբ՝ ԿԸՀ-ում ստույգ չկարողացան ասել: Ըստ **«Ազգի»** թղթակցի ստացած տվյալների, նոր խորհրդարանը քաղաքական առումով խայտաբղետ է: Այն կանխակալ կարծիքը, թե նորաստեղծ «Ժողովրդավարական Արցախ միություն» հասարակական-քաղաքական կազմակերպությունը միատարրություն կմտցնի ԱԺ-ում իր անդամ պատգամավորների թվաքանակով, չհաստատվեց: ԺԱՄ-ից հետո, նախնական տվյալներով, ՀՅԴ-ն 9 պատգամավորական տեղ է ապահովել ընտրապայքարում: Իրենց ներկայացուցիչները կունենան ԱԺ-ում նաեւ «Արմենական» եւ Սոցիալ-դեմոկրատական կուսակցությունները: Իսկ ահա կոմունիստները չեն կարողացել, ըստ նախնական տվյալների, պատգամավորական աթոռ նվաճել ԼՂՀ նոր խորհրդարանում:

Հունիսի 18-ի ընտրություններին մասնակցել է նաեւ ԼՂՀ նախագահ Արկադի Ղուկասյանը: Երջիկ քվեատուփը նախագահին է մատուցել անձամբ ԿԸՀ նախագահ Ս. Դավթյանը: Տեղական հեռուստատեսությանը տված կարճ հարցազրույցում Ա. Ղուկասյանը գոհունակություն է է հայտնել ընտրությունների ընթացքից՝ համարելով ժողովրդավարության եւս մի դրսեւորում:

Իր ընտրատարածքում, ինչպես եւ սպասվում էր, հաղթանակել է ԼՂՀ ԱԺ նախկին խոսնակ Օլեգ Եսայանը: Հանդես գալով լրագրողների առջեւ, Օ. Եսայանը վստահություն է հայտնել, որ նոր խորհրդարանի արդյունավետ աշխատանքի համար լավ պայմաններ են ստեղծված, եւ ազատ ընտրություններով ձեւավորված երրորդ խորհրդարանն անպայման կգտնվի իր արժանի բարձրության վրա:

Թվում է, ինչ էլ որ փոխվի խորհրդարանական ընտրությունների վերջնական ամփոփագրում, միեւնույն է, կգնահատվի իբրեւ անաչառ եւ ազատ հիմքի վրա անցկացված: Կարեւորը, որ ինքնիշխան ԼՂ Հանրապետությունը եւս մի քայլ է արել ժողովրդավարության ճանապարհով՝ դեպի իր գլխավոր նպատակը:

ՆԱԻՐԱ ԱՐՇԱԿՅԱՆ
Ստեփանակերտ

Հայաստանը ցավում է Իրանի դեսպանի հետ կապված միջադեպի համար

ԵՐԵՎԱՆ, 19 ՀՈՒՆԻՍ, ՆՈՅՅԱՆ ՏԱՊԱՆ: Հայաստանը ցավում է, որ ՀՀ-ում ԻԻՀ դեսպան Մոհամադ Ֆարհադ Քոլեյնիի հետ ընդհանրապես միջադեպ է տեղի ունեցել՝ անկախ դրա բնույթից: Այս մասին հունիսի 19-ի ճեպազրույցում հայտարարեց ՀՀ նախագահի մամլո քարտուղար Վահե Գաբրիելյանը, նշելով, որ միջադեպի հանգամանքների ուսումնասիրման համար ստեղծված հանձնաժողովը դեռեւս եզրակացություն չի ընդունել: Գաբրիելյանն ընդգծեց, որ Հայաստանն Իրանին համարում է կարեւոր գործընկեր երկիր եւ հույս ունի, որ միջադեպը ստվեր չի գցի հայ-իրանական հարաբերությունների վրա:

Քննչական խմբի դեմ բացարկը մերժվեց

Օրեր առաջ **«Ազգը»** տեղեկացրել է, որ հոկտեմբերի 27-ի գործով մեղադրյալ Նաիրի Հունանյանը բացարկ էր ներկայացրել քննչական խմբի դեմ: ՀՀ գլխավոր դատախազության մամուլի հետ կապերի պատասխանատու Գուրգեն Ամբարյանից տեղեկացանք, որ հանրապետության գլխավոր դատախազ Բորիս Նազարյանը հունիսի 19-ի որոշումով մերժել է մեղադրյալի բացարկը:

Ս. Պ.

Երեւանի կոնյակի գործարանը այս տարի խաղող չի՞ մթերելու

«Պեռնո Ռիկարի» եւ ՀՀ կառավարության միջեւ ծագած կնճիռները մի քանի խնդիրների շուրջ կարծես թե չեն հարթվում

ՎԱՅԱՆԵ ՄՈՒՔՈՅԱՆ

Չնայած ՀՀ կառավարության, մասնավորապես գյուղնախարարի վերջերս արած հայտարարություններին, թե ամեն ինչ արվում է ու հույս կա, որ այս տարի միայն Երեւանի կոնյակի գործարանը կմթերի 20-25 հազ. տոննա խաղող, երեկ գործարանի սեփականատեր «Պեռնո Ռիկարը» հայտարարեց լրիվ հակառակը՝ այս տարի հնարավոր է, գործարանի կողմից մթերումներ չլինեն: Պատճառը արդեն ամիսներ շարունակ «Պեռնո Ռիկարի» ու ՀՀ կառավարության միջեւ ծագած խնդիրներն են, որոնք դեռեւս չեն լուծվում: Բացի այդ, Եվրոպական զարգացման ու վերակառուցման բանկից (EBRD) գործարանը պետք է ստանար վարկ, որի պայմանագիրը պետք է կնքվեր դեռեւս մայիս ամսին, սակայն դա եւս կձգձգվի: Այդ վարկի մի մասը պետք է նպատակաուղղվեր խաղողի այս տարվա մթերումներին: «Պեռնո Ռիկարի» ներկայացուցիչները ստիպված էին ասուլիսին մի քանի անգամ կրկնել, որ ինչպես EBRD-ի կողմից տրամադրված վարկի պայմանագրի ստորագրումը, այնպես էլ խաղողի մթերումները պայմանավորված են ՀՀ կառավարության կողմից իրենց բարձրացրած խնդիրների դրական լուծմամբ:

Տես ➧ էջ 2

ԱՆԴՐԱԴԱՐՁ

Ադրբեջանում Պակիստանի դեսպանատունը հերքում է Ալիեւի եւ Մուշարաֆի նախապես ձեռք բերված պայմանավորվածությունը

Սնարքի հաղորդման համաձայն, Բաքվում Պակիստանի դեսպանատունը հերքել է ղարաբաղյան խնդրի լուծման համար Ադրբեջանին ռազմական օգնություն ցույց տալու Հեյդար Ալիեւի հետ հունիսի 9-10-ին Թեհրանում կայացած հանդիպման ժամանակ իր երկրի նախագահի հայտնած պատրաստակամության վերաբերյալ մի շարք ԶԼՄ-ների հաղորդումները:

Պակիստանի կառավարության անունից դեսպանատունը կտրականապես հերքել է այդ «սպեկուլյատիվ» հաղորդումները: Տարածված մամլո հաղորդագրության մեջ նշվում է, որ Թեհրանի հանդիպման ժամանակ Պակիստանի ղեկավարն իր աջակցությունն է հայտնել Ադրբեջանի դիրքորոշմանը՝ ղարաբաղյան խնդրի խաղաղ կարգավորում՝ համաձայն ՄԱԿ-ի բանաձեւերի, միջազգային իրավունքի եւ «Հայաստանի կողմից ապօրինի զավթված» Ադրբեջանի տարածքների ազատագրում:

Որ Պակիստանի վարչապետ Մուշարաֆը պատրաստակամություն էր հայտնել օգնելու Ադրբեջանին ԼՂՀ հարցի լուծման գործում, գրել են իրանական եւ ադրբեջանական մի շարք պարբերականներ: Մեր կողմից ավելացնենք. չպետք է բացառել, որ հենց Ադրբեջանում Պակիստանի դեսպանատան տարածած հաղորդագրությունն է սպեկուլյատիվ, հաշվի առնելով այն հանգամանքը, որ վաղը Մոսկվայում սկսվող ԱՊՀ գագաթաժողովում սպասվող Պուտին-Շեւարդնաձե-Ալիեւ-Քոչարյան քառակողմ հանդիպման ընթացքում քննության կառնվի նաեւ Պակիստանի՝ Ադրբեջանին օգնելու հարցը: Հաշվի առնենք նաեւ, որ պաշտոնական Մոսկվան բազմիցս քննադատել է Պակիստանի ապակայունացնող քաղաքականությունը:

ԹՂԹԱԿՑՈՒԹՅՈՒՆ ՓԱՐԻԶԻՑ

«Հայ-թուրքական երկխոսությունը հայկական հարցի մասին այսօր» մեկօրյա համաժողովը վերջ գտավ հաջողությամբ

Սկիզբը էջ 1

Վերադառնալով հունիսի 17-ի համագումարի ընթացքին, այն սկսվեց Ֆրանսիայի Սենատի նախագահ Քրիստիան Պոնսլեի ուղերձի ընթերցմամբ, «Հայկական սփյուռքի հետազոտությունների կենտրոնի» (CRDA) հիմնադիր տնօրեն Ժան-Կլոդ Քեբաբջյանի կողմից, որտեղ Սենատի նախագահը հիշեցնում է անցյալում, ինչպես նաեւ ներկայումս իր տարած աշխատանքները Հայոց ցեղասպանության ճանաչման գործում, հույս հայտնելով, որ ներկա երկխոսությունը կարեւոր քայլ կլինի հարցի կարգավորման ճանապարհին: Ընթերցողին արժե հիշեցնել, որ Ֆրանսիայի Սենատը 2 անգամ մերժել է ճանաչել Հայոց ցեղասպանության բանաձեւը նույն այս դահլիճում, սակայն, միաժամանակ հարկ է նշել, որ նյութական ու կազմակերպչական մեծ միջոցներ էր տրամադրել՝ հայ-թուրքական երկխոսության այս պատմական միջոցառումը կազմակերպելու համար:

CRDA-ի հիմնադիր-նախագահ Ժան-Կլոդ Քեբաբջյանը շնորհակալություն հայտնեց համագումարի նախագահ, Ֆրանսիայի դիմադրության նշանավոր մարտիկ, գրող, նախկին փաստաբան Հանրի Ալեգին, CRDA-ի արտաքին հարաբերությունների բաժնի պատասխանատու Ռաֆֆի-Հերմոն Արախին, ելույթներով հանդես եկող թուրք եւ հայ մասնակիցներին: Ապա խոսքը տրվեց հայ ժողովրդի բարեկամ, «Մուսա լեռան 40 օրը» գրքի թուրքերեն թարգմանության հրատարակիչ, նախկին փաստաբան Ռագըբ Զարաքօլուին (Ստամբուլ) իր «Տնտեսական ազդակները 1915 թ. դեպքերի վերաբերյալ. Վնասների հատուցումը մինչեւ մեր օրերը» զեկույցով:

Բուռն ծափողջույնով Ռագըբ Զարաքօլուի ելույթը դիմավորած ներկաները նույնպիսի ոգեւորությամբ դիմավորեցին Երեւանի Ցեղասպանության թանգարան-ինստիտուտի տնօրեն Լավրենտի Բարսեղյանի «21-րդ դար. նորո՞ւմ, թե՞ հիասթափություն» թեմայով զեկուցումը, թուրքաբան, ՀՀ գիտությունների ակադեմիայի գիտաշխատող, «Ազգի» հիմնադիր աշխատակիցներից Հակոբ Չաքրյանին՝ «Թուրքիայի շահը հայկական հարցի լուծման մեջ», թուրք հայտնի դեմոկրատ լրագրող, նախկին փաստաբանուհի Օրալ Չալիշլարին (Ստամբուլ)՝ «Ապրել հայերի հետ» թեմայով:

Կեսօրվա ճաշից հետո Սենատի պետական հյուրերի ճաշարանում, որտեղ այս նոր պատմական երկխոսության համար «կենացներ» փոխանակեցին դոկտ. Լ. Բարսեղյանն ու Օրալ Չալիշլարը, գիտաժողովը շարունակեց իր աշխատանքները: Ելույթ ունեցավ ՀՀ առաջին նախագահի նախկին խորհրդական, արտաքին գործերի նախկին փոխնախարար դոկտ. Ժիրայր Լիպարիտյանն իր «Անցյալը վերագնահատել, վերհիշել ներկան. հայ-թուրքական հարաբերությունների ապագան» թեմայով: Ստամբուլի «Բիլգի» համալսարանի դասախոս դոկտ. Մեթե Թունչայի ելույթը՝ «Հայ-թուրքական հարաբերությունների ապագան», առավելապես ներկայացնում էր Թուրքիայի պետական շրջանակների կարծիքները, ինչը բազմաթիվ ընդդիմախոսներ ունեցավ: Ի վերջո, «Հայերի ու թուրքերի միջեւ երկխոսությունը, նոր ու խոստումնալից ուղի» թեմայով համագումարը եզրափակեց Ժան-Կլոդ Քեբաբջյանը, որ նաեւ քննադատական խոսքեր ուղղեց ֆրանսահայ որոշ քաղաքական ուժերին ու շրջանակներին, որոնք ամեն բան արեցին եւ անում են քաղաքական այս անհետաձգելի գործընթացը ձախողելու համար:

Այսպիսով, մամլո ասուլիսի ու մնացյալ հայտարարության պատրաստության մթնոլորտում վերջ գտավ այս պատմական համաժողովը: Երեկոյան բոլոր մասնակիցները գիտաժողովի հաջողությունը նշեցին «Մայրիկ» հայկական ռեստորանում:

Վահե Գաբրիելյանը ներկայացնում է ՀՀ նախագահի 10-12 օրվա աշխատանքային ծրագրերը

ԵՐԵՎԱՆ, 19 ՀՈՒՆԻՍ, ՆՈՅԵՄ ՏԱՊԱՆ: ՀՀ նախագահի մամլո քարտուղար Վահե Գաբրիելյանը հունիսի 19-ի ճեպազրույցում լրագրողներին ծանոթացրեց ՀՀ նախագահի առաջիկա 10-12 օրվա աշխատանքային ծրագրերին: ՀՀ նախագահը հունիսի 20-21-ը կլինի Մոսկվայում, որտեղ կմասնակցի ԱՊՀ գագաթաժողովի աշխատանքներին: Հայաստանի պատվիրակության կազմում են ՀՀ վարչապետ Անդրանիկ Մարգարյանը, պաշտպանության եւ արտաքին գործերի նախարարներ Սերժ Սարգսյանը եւ Վարդան Օսկանյանը, կառավարության աշխատակազմի ղեկավար-նախարար Անդրանիկ Մանուկյանը, ԱՊՀ մարմիններում Հայաստանի լիազոր ներկայացուցիչ Սուրեն Հարությունյանը:

Իսկ մինչ այդ տեղի կունենան հունիսի 19-ին ԱՊՀ պաշտպանության նախարարների խորհրդի, հունիսի 20-ին ԱՊՀ արտգործնախարարների խորհրդի եւ Համագործակցության անդամ երկրների կառավարությունների ղեկավարների նիստերը: Հունիսի 20-ին նախատեսվում է նաեւ ՀՀ նախագահի հանդիպումը Ադրբեջանի նախագահի հետ, որի ընթացքում կքննարկվեն ղարաբաղյան հակամարտության կարգավորման, երկկողմ հարաբերությունների հարցեր: Նախատեսված է նաեւ 3+1 ֆորմատով՝ Հայաստան, Ադրբեջան, Վրաստան + Ռուսաստան բարձր մակարդակով հանդիպումը, որի ընթացքում կքննարկվեն տարածաշրջանային հակամարտությունների խաղաղ կարգավորման, տարածաշրջանային անվտանգության ամրապնդման, միջազգային ահաբեկչության դեմ պայքարում համագործակցության, հումանիտար եւ այլ ոլորտներում համագործակցության հարցեր: Նույն օրը ՀՀ նախագահը կմասնակցի Մոսկվայում ի պատիվ հայազգի գիտնականների կազմակերպվելիք ընդունելությանը:

Հունիսի 21-ին գագաթաժողովի նիստում կքննարկվեն ազատ առեւտրի գոտու մասին նախորդ գագաթաժողովներում ընդունված որոշումների կատարման ընթացքը, ԱՊՀ զարգացման նպատակով մինչեւ 2005 թ. ձեռնարկվելիք միջոցառումները, միջազգային ահաբեկչության դեմ մինչեւ 2003 թ. համատեղ ձեռնարկվելիք միջոցառումները եւ այլ հարցեր: ՀՀ նախագահի մամլո քարտուղարը հատկապես կարեւորեց ազատ առեւտրի գոտու զարգացման հարցը եւ ողջունեց այս հարցում նկատվող որոշակի առաջընթացը:

Հունիսի 25-30-ը ՀՀ նախագահն աշխատանքային այց կկատարի ԱՄՆ. Ռոբերտ Քոչարյանը կհանդիպի ԱՄՆ նախագահ Բիլ Քլինթոնի, փոխնախագահ Ալբերտ Գորի, Սենատի ղեկավարների, Կոնգրեսի Հայաստանի հարցերով խմբի ղեկավարների եւ անհատ սենատորների հետ: Ռոբերտ Քոչարյանը կհանդիպի նաեւ Արժույթի միջազգային հիմնադրամի կառավարիչ-տնօրեն Հորստ Քյոլլերի, Համաշխարհային բանկի նախագահ Ջեյմս Վուլֆենսոնի հետ. քննարկվելու են այս կազմակերպությունների եւ Հայաստանի միջեւ համագործակցության ներկա ընթացքը եւ հետագա ծրագրերի հնարավորությունները:

ՀՀ նախագահը կհանդիպի նաեւ Ամերիկայի Հայկական համագումարի, Ամերիկայի Հայկական ազգային հանձնախմբի ներկայացուցիչների հետ, կայցելի հայերի ցեղասպանության թանգարանի նոր շենք:

ԱՄՆ-ից վերադարձի ճանապարհին ՀՀ նախագահը հունիսի 30-ից հուլիսի 1-ը կայցելի Ֆրանսիա, որտեղ կհանդիպի Ֆրանսիայի նախագահ Ժակ Շիրակի հետ. կքննարկվեն հայ-ֆրանսիական երկկողմ հարաբերությունների, ղարաբաղյան կարգավորման ընթացքի, Հայաստան-Եվրամիություն համագործակցության հարցեր: Ֆրանսիան հուլիսի 1-ից ստանձնելու է նախագահությունը Եվրամիությունում: Հուլիսի 1-ին ՀՀ նախագահը հանդիպումներ կունենա նաեւ Ֆրանսիայի վարչապետ Լիոնել Ժոսպենի, Սենատի նախագահ Քրիստիան Պոնսլեի հետ:

Վանաձորում բացվեց Վազգեն Սարգսյանի հուշարձանը

Հունիսի 18-ին Վանաձորի կայարանամերձ՝ Վազգեն Սարգսյանի անվան հրապարակում տեղի ունեցավ Սպարապետի հուշարձանի բացման արարողությունը (հեղինակ՝ Սարգիս Ղարիբյան): Բացմանը մասնակցում էին Վանաձոր ժամանած Վ. Սարգսյանի հարազատները. ծնողները՝ Գրետա եւ Զավեն Սարգսյանները, եղբայրները՝ Արամ եւ Արմեն Սարգսյանները, մասնակիցների թվում էին Հայաստանի գրողների միության նախագահ Հրանտ Մաթեւոսյանը, ՀՀ արտադրական ենթակառուցվածքների գործունեությունը համակարգող նախարար Դավիթ Զադոյանը, ՀՀ տարածքային կառավարման հարցերի վարչության պետ Արարատ Գոմցյանը, հանրապետության գլխավոր դատախազ Բորիս Նազարյանը, ՀՀ նախագահի ռազմական գծով խորհրդական գեներալ-գնդապետ Գուրգեն Դալիբալթայանը, ՀՀ պաշտպանության փոխնախարարներ, պաշտոնական այլ անձինք: Վազգեն Սարգսյանի մայրը՝ տիկին Գրետան իր հուզումնալից խոսքում ասաց. «Մեր ընտանիքի համար շատ սիրելի է եղել Լոռվա Գուգարաց աշխարհը: Վազգենն էլ շատ էր սիրում եւ հաճախակի էր այցելում... Մոր համար շատ ծանր բան է, որ ինքը պիտի բացի որդու հուշարձանը: Չեմ ցանկանա ոչ մի մոր, որ այսպիսի վիշտ տեսնի: Ես այսօր գոհ ու շնորհակալ եմ Լոռվա Գուգարաց աշխարհի ժողովրդից, Լոռու մարզպետից, Վանաձորի քաղաքապետից, հուշարձանի հեղինակից»: Ներկաները մեկ րոպե լռությամբ հարգեցին հոկտեմբերի 27-ի զոհերի հիշատակը: Հնչեց Վազգեն Սարգսյանին նվիրված երգը եւ կատարվեց հուշարձանի բացումը: Ապա օրհնության խոսք ասաց Գուգարաց թեմի առաջնորդ Սեպուհ եպս. Չուլջյանը:

Մ. Մ.
«Վանաձոր»

Հայոց ցեղասպանության ընդունման պահանջով նոր ցույց Փարիզում

Հունիսի 18-ին Հայոց ցեղասպանության ընդունման Ֆրանսիայի Սենատին ուղղված պահանջով արդեն երրորդ ցույցը կայացավ Փարիզում, տեղեկացնում է «Ազգ»-ի թղթակից Արմինե Ագիգյանը Ֆրանսիայի մայրաքաղաքից: Ցույցին մասնակցելու էին եկել Մարսելից, Լիոնից, Նիցցայից, Վալանսից: Ցուցարարների շարքերում, որոնք անցել են Վաշինգտոնից Սենատ, եղել է նաեւ հունիսի 17-ի հայ-թուրքական երկխոսության համար Փարիզ ժամանած հայկական պատվիրակությունը:

Ցույցի ժամանակ ելույթ ունենալով Սենատի կոմունիստական կուսակցության խմբակցության ղեկավար տիկին Լյուկը նշել է, որ Ֆրանսիայի սենատորները պատրաստ են քվեարկելու այդ չարչրկված օրենքի օգտին: Տիկին Լյուկն ասել է, թե ինքը Սենատի նախագահ Պոնսլեին տեղեկացրել է, որ իրենք խնդիրը դարձյալ բարձրացնելու են հունիսի 20-ին Սենատի խմբակցությունների նախագահների խորհրդակցության ժամանակ: Եթե խնդրի քննարկումը դարձյալ մերժվի, տիկին Լյուկը հավաստել է, որ իրենք եւ սոցիալիստական կուսակցությունը կփորձեն ապահովել 30 ստորագրություն եւ հարցն ուղղակի քննարկման ներկայացնել հունիսի 27-ին: Սենատի սոցիալիստական կուսակցության խմբակցության նախագահ Կլոդ Էստիեն այս առումով հայտնել է իրենց կուսակցության պատրաստակամությունը:

Ելույթ են ունեցել նաեւ Ֆրանսիա ժամանած հայկական եւ թուրքական պատվիրակությունների ներկայացուցիչները:

Հավաքն ամփոփվել է խիստ լավատեսորեն՝ հաջորդ նման հանդիպումը հունիսի 27-ին նշանակելու որոշումով:

Հայաստանը հունիսի 25-ից Իրաքում կունենա հավատարմատար

Այս մասին երեկ ասաց ՀՀ արտգործնախարար Վարդան Օսկանյանը՝ «Հայաստանի արդյունաբերողների եւ գործարարների միության» անդամների հետ հանդիպման ժամանակ: Հայաստան-Իրաք երկկողմ հարաբերությունների հաստատումը հնարավորություն կտա հայ գործարարներին՝ ի դեմս հարեւան արաբական երկրի, ունենալ սպառման շուկա: Թեեւ ՄԱԿ-ը շարունակում է իր պատժամիջոցները Իրաքի նկատմամբ, սակայն «Նավթ սննդամթերքի դիմաց» ծրագրով Բաղդադը հնարավորություն ունի յուրաքանչյուր վեց ամիսը մեկ սահմանափակ քանակով նավթ վաճառել, որպեսզի դրա դիմաց ստացվող գումարով հնարավորություն ունենա հոգալ իր 25 մլն բնակչության որոշ կարիքները:

Արտգործնախարար Օսկանյանը հայ արդյունաբերողներին եւ գործարարներին տեղեկացրեց, թե Լեռնային Ղարաբաղի հարցի լուծումը կարող է երկար ժամանակ պահանջել, դրանից ելնելով՝ սահմանների բացումը նույնպես երկար ժամանակ կպահանջի. «Կարծում եմ այս բոլորով հանդերձ մենք մեր արտաքին քաղաքականության ոլորտում պետք է ուշադրություն դարձնենք տնտեսական խնդիրների լուծմանը»:

«Մեր տնտեսական վիճակը բավականին բարդ է: Շատ լուրջ եւ կոնկրետ քայլեր պետք է անել տնտեսության ոլորտում: Նախորդ երկու տարիներին մենք ունեցել ենք 3-4 տոկոս տնտեսական աճ, նախկինում՝ լավագույն դեպքում եղել է 7-8 տոկոս: Եթե նույնիսկ մենք կարողանանք ապահովել 7-8 տոկոս աճ, մեզ կպահանջվի առնվազն 15 տարի, որպեսզի կարողանանք այսօրվա մեր համախառն արտադրանքի ծավալը կրկնապատկել: Իսկ այսօրվա ծավալը այնքան փոքր է, որ եթե 15 տարում 7-8 տոկոս աճով կրկնապատկենք, մեր ժողովուրդը կունենա գրեթե այն կենսամակարդակը, ինչպես այսօր է», ասաց Վ. Օսկանյանը:

ՀՀ արտաքին գերատեսչության ղեկավարը խոստացավ գործարարներին եւ արդյունաբերողներին ամեն կերպ աջակցել՝ հայրենական արտադրանքը միջազգային շուկաներ հանելու գործում. «Մենք պետք է փորձենք տարեկան 15-20 տոկոսով տնտեսական աճ ապահովել, եթե ուզում ենք ինչ-որ առաջընթաց արձանագրել մեր տնտեսության մեջ»:

Պրն Օսկանյանը ՀՀ տնտեսության զարգացման մեջ կարեւորեց զբոսաշրջության դերը. «Մի քանի օր հետո թերթում կկարդաք վարչապետի հրամանագիրը՝ տուրիզմի վարչություն ստեղծելու մասին: Այս բնագավառում կոնկրետ խնդիրներ է դրվում եւ պետք բերվում: Օգտագործելով քրիստոնեության 1700-ամյա հոբելյանի առիթը՝ կփորձենք նվազագույնը 100 հազար զբոսաշրջիկների մուտք ապահովել: Յուրաքանչյուր զբոսաշրջիկ միջինը մեկ շաբաթում ծախսում է 800-1000 դոլար, եւ մեր տնտեսության շրջանառության մեջ կդրվի շուրջ 100 միլիոն դոլար: Ըստ տնտեսության օրենքների, յուրաքանչյուր մեկ դոլարը 2,5-3 դոլար է ստեղծում, սա նշանակում է մեր տնտեսության մեջ ներդնել շուրջ 300 մլն դոլար, մոտավորապես այնքան, ինչքան մեր բյուջեն է: Սա կարող է լուրջ խթան լինել մեր տնտեսության այս վիճակից դուրս գալու համար»:

Ծ. Հ.

«ԱԶԳ» ՕՐԱԹԵՐԹ
Հրատարակության 10 տարի
Հիմնադիր եւ հրատարակիչ
«Ազգ» թերթի հիմնադիր խորհուրդ
Երեւան 375010, Հանրապետության 47
ֆաքս 562863, AT&T (3742) 151065,
e-mail: azg2@arminco.com
Գլխավոր խմբագիր
ՅԱԿՈԲ ԱՒԵՏԻՔԵԱՆ / հեռ. 521635
Խմբագիր
ՊԱՐՈՅՐ ՅԱԿՈԲԵԱՆ / հեռ. 529221
Տնօրեն
ՀՐԱՅՐ ԶՕՐԵԱՆ / հեռ. 529353
Համակարգչային ծառայություն / 562941
Apple Macintosh
համակարգչային շարվածք
«Ազգ» թերթի
Յղումը «Ազգին» պարտադիր է
Նյութերը չեն գրախոսվում ու չեն վերադարձվում
«AZG» DAILY NEWSPAPER
Editor-in-chief
H. AVEDIKIAN / phone: 521635
47 Hanrapetoutian st.,
Yerevan, Armenia, 375010

Ընթացիկ

«Սա խաղ չէ, ամեն ինչ վերին էշելոնների կողմից ղեկավարվում է»

Արկադի Տէր-Թադեւոսյանի առաջնորդած նախաձեռնող խումբը հուլիսի 17-ին պատրաստվում է համագումարի

Ազատամարտի վետերանների նորընծա միությունում այսօր եռուզեռ է: «Ազգը» դիմեց «Ազատամարտի վետերանների միություն» նախաձեռնող խմբի ղեկավար Արկադի Տէր-Թադեւոսյանին՝ պարզաբանելու իր ստեղծած կազմակերպության շուրջ համառօրէն պտտվող հարցականները. ինչո՞ւ հենց այս պահին եւս մեկ զինվորականների կազմակերպություն՝ իշխանությա՞ն պատվերով, թե՞ ներքեւից եկող նախաձեռնությամբ... Գրասենյակում հիմնադիր խմբի անդամներն են, նրանցից դատելով՝ կարելի է առաջին պատկերացումը կազմել, թե ուր է նավարկելու այս նավը՝ Համլետ Հովսեփյան, Վարդան Գեւորգյան, Մայիս Միրզոյան, Վրեժ Ղազարյան, Ռուբեն Աղաջանյան, Արմեն Մազմանյան, Դիոնիս Սարգարյան, Միհրան Մովսիսյան: Հիմնականում ՀՀՇ-ի անդամներն են, մի կազմակերպություն, որը հաջակվեց պետականության ընդդիմադիր եւ բավական մեծ աղմուկով դուրս մղվեց ասպարեզից, ՆԳ նախկին համակարգի գործիչներ, որոնք եւս գտնվում էին ընդդիմության մեջ, նաեւ իշխանությունից այս կամ այն շրջանում վիրավորված գործիչներ, ինչպես օրինակ, Շմայսի եղբայր Միհրան Մովսիսյանը: Թեեւ Արկադի Տէր-Թադեւոսյանը փաստեց, թե իրենց շարքերը վիրավորյալներից չեն կազմված, այլ բոլոր նրանցից, ովքեր նույն մտածողությունն ունեն, կարող ենք եզրակացնել, որ նախկին ընդդիմադիրներն արեւի տակ փորձելու են գոյատեւման եւ բարգավաճման իրենց հայեցակետն ապացուցել, քանզի նախորդների՝ ի մասնավորի Մանվել Գրիգորյանի պատկերացումը պետականության եւ բանակի մասին հիրավի ապացուցեց իր ձախող բնույթը: Եվ նույն այդ մարդիկ դարձան իրենց իսկ պատկերացումների զոհը: Ինչպես ձեւակերպեց Արկադի Տէր-Թադեւոսյանը. «Ստեղծվել է մի ապօրինի համակարգ, որն ինքը լինելով ապօրինի, իր ամբողջ ստեղծածն էլ դարձնում է այդպիսին՝ ե՛ւ ընտրությունները, ե՛ւ տնտեսությունը: Դուք նշում եք իմ նախկին գործընկերներին, ինչպես օրինակ, Ռուբեն Գեւորգյանը, ես նրան լավ եմ ճանաչում, մենք միասին պայքարել ենք, գործել, բայց նրանք չէին պայքարում, որ այսպիսի ապօրինի համակարգ ստեղծվի: Նրանք մտածում էին, որ իրենք արքա ու աստված են, իրենց դեմ խաղ չկա, ու ամեն ինչ ճիշտ կլինի, բայց նրանք դարձան զոհն իրենց ստեղծածի, պետականության այն ըմբռնման եւ պատկերացումների, որ այսօր կա, ինչ-որ առումով ամեն ինչ ողբերգական է: Մեկը մյուսի դեմ, իրար դեմ, այս կենսակերպը, որ նրանք ստեղծել են, արհեստական է՝ իրենց համար ջերմոցային, այլոց համար՝ փոթորիկ, եւ այսօրվա Հայաստանի իրականությունը խաղ չէ, սա վերին էշելոնների կողմից ղեկավարվում է: Ես չեմ հավատում, որ Հայաստանը չի կարող կերակրել իր քաղաքացիներին, զարգացած տնտեսություն ունենալ, որ աղքատը չլինի: Կոնկրետ օրինակ բերեմ. մենք շաքար ենք ներմուծում, այնինչ առաջ արտահանում էինք: Այսօր մեռած է Սպիտակը, Շիրակը, իսկ այնտեղ առաջ ճակնդեղի ցանքատարածություններն էին եւ այսպես շարունակ: Ո՞ւմ է դա պետք՝ վերին էշելոններին»:

Արկադի Տէր-Թադեւոսյանը պնդեց, որ այրված չեն բոլոր կամուրջները ԵԿՄ-ի հետ, թեեւ. «երկրապահը շատ տարիներ ստիպված կլինի ներողություն խնդրել ժողովրդից իր գործունեության համար: Ամեն ինչ շատ արագ չի մոռացվում ու ներվում»: Իր իսկ բնորոշմամբ, գեներալ մայորն ուղղախոս է. «Ես կարող եմ ճակատին էլ ասել, այստեղ դու սխալ ես, եւ այսպիսի փոքր սխալների արդյունքում ձեւավորվել են ներկայիս վիճակի պրոբլեմները»: Արկադի Տէր-Թադեւոսյանն իրեն իրատես է համարում եւ ոչ թե ռոմանտիկ, ու չնայած համոզված է, որ «մաֆիան անմահ է», բայց կարծում է, որ իր ստեղծած կազմակերպությունը կդառնա այդ մաֆիայի դեմ պայքարի «հավերժական շարժիչ»՝ չմոռանալով ավելացնել. «Իհարկե, կան հարթություններ, մակարդակներ, որտեղ այդ պայքարը կարող է արդյունքի չհասնել, բայց քանի որ առնետները շատ են, ապա մենք կապացուցենք, որ շատ են նաեւ որսորդները»:

Ազատամարտի վետերանների միությունը հեռուն գնացող նպատակներ ունի: Նախ՝ Արկադի Տէր-Թադեւոսյանը կարծում է, որ իրենց անհրաժեշտ է 1 տարի՝ ամրանալու եւ ոտքի կանգնելու համար, բայց այսօրվանից գործում է աշխատանքային խումբ, որը հանդիպելով եւ բանակցելով Հայաստանի հասարակական եւ քաղաքական տարբեր կազմակերպությունների հետ, մտադիր է ստեղծել մի հզոր կառույց. «Գուցե կոնֆեդերացիա կամ հասարակական կազմակերպությունների միություն, որ միավորվենք մի ուժի մեջ եւ ցույց տանք իշխանություններին, թե ինչի ենք ունակ»: Հիշեցնենք, որ Վազգեն Սարգսյանը 98-ի նոյեմբերին, Հանրապետական կուսակցության միավորյալ նիստում, ուր առաջին անգամ հրապարակեց իր մտադրությունը մեծ քաղաքականություն մտնելու, չասաց, թե կուսակցություն է ուզում ստեղծել, ինչը հետագայում արեց՝ Հանրապետականի անդամ դարձնելով «Երկրապահ կամավորականների միության» ստվար մի մասը, այլ երազկոտ արձանագրեց, թե մի նոր շարժում է ստեղծելու: Շարժում, որը օրենքի գերակայություն կհաստատի: Արկադի Տէր-Թադեւոսյանի պատկերացրած միությունը բավական մոտ է այս շարժման գաղափարին: Առաջիկա համարներից մեկում «Ազգն» ամբողջությամբ կներկայացնի Տէր-Թադեւոսյանի դիտարկումները, այսօր մեջբերենք հոկտեմբերի 27-ի նախաձեռնության հնարավոր ընթացքի վերաբերյալ նրա գնահատականը, երբ մենք հետաքրքրվեցինք, թե հավատո՞ւմ է արդյոք Կոմանդոսը Վազգեն Սարգսյանի, Կարեն Դեմիրճյանի եւ նրանց համախոհների սպանության բացահայտմանը, նա պատասխանեց. «Վարկածներ շատ կան, «Նովոյե վրեմյայում» տպագրված էր դրանց մի մասը, վարկածներից յուրաքանչյուրն իր չափով կյանքի իրավունք ունի, բայց իրատես լինենք. այն համակարգը, որ ստեղծել էր Վազգեն Սարգսյանը, ինքն էլ դարձավ դրա զոհը»:

Ն. ԴՈՒԼԲԱՐՅԱՆ

ԱՍՈՒԼԻՍ

Հայաստանի եւ Թուրքիայի դրոշները կբարձրացվեն Արարատի գագաթին

Միջազգային արշավախումբը հուլիսի 17-ին կբարձրանա Սուրբ լեռ

2000 թ. հուլիսի 17-ին 73 հոգանոց միջազգային մի արշավախումբ նաեւ հայերի մասնակցությամբ, կսկսի բարձրանալ Արարատի գագաթ: Երկու տարի ձգված նախապատրաստական աշխատանքներից հետո 6 օր առաջ Թուրքիայի կառավարությունը տվել է այդ իրավունքը:

«Նոյյան տապան-6000» խորհրդանշական «փրկության երթին», որ աշխարհի բոլոր ազգերին ու կրոններին խաղաղություն եւ համերաշխություն քարոզող ակցիա է, մասնակցելու են բոլոր աշխարհամասերի, կրոնական չորս հիմնական ուղղությունների, ՄԱԿ-ի, համաշխարհային գիտական կենտրոնների ներկայացուցիչներ, նշանավոր անհատներ: Հոգեւոր դասի ներկայացուցիչներից հայոց կներկայացնի Պոլսո պատրիարք Մեսրոպ արք. Մութաֆյանը:

Հայաստանից խմբում ներառված է 25 մարդ. 20-ը՝ պրոֆեսիոնալ լեռնագնացներ, փրկարարներ, բժիշկներ, 5-ը՝ հրավիրյալներ: Երթը նախաձեռնել են հայկական երկու տուրիստական ընկերություններ՝ «Մեղրագետ», «Հակինթ», եւ «Կավկաս Մուստեհվերաթ» թուրքական տուրիստական գործակալությունը: Ֆինանսական խնդիրներն առ այսօր հոգացվել են հայկական տուրիստական ընկերությունների նախագահներ Ղազար Միրզոյանի եւ Անահիտ Մխիթարյանի անձնական միջոցների հաշվին: Նրանք երեկ ժուռնալիստի տանը հրավիրված մամուլի ասուլիսում ներկայացրին արշավի կամ, ինչպես իրենք անվանեցին, ուխտագնացության մանրամասները:

Արշավախմբի անդամները նախապես ժամանելու են Հայաստան եւ Թուրքիա, եւ հուլիսի 17-ին մեկնարկելու է երթը, որը կշարունակվի վեց օր:

Ղազար Միրզոյանը նշեց, որ մեկնարկի օրն ընտրելիս իրենք հենվել էին Աստվածաշնչի վրա, ըստ որի Նոյյան տապանը սուրբ լեռան վրա կանգնել է 7-րդ ամսվա 17-րդ օրը, եւ նման խորհրդանիշի ընտրությամբ նախաձեռնողները հույս ունեն նպաստել բոլոր ազգերի եւ կրոնների համերաշխությանը:

Արշավի գիտական ղեկավարը «Ճանապարհորդների ակումբ» ծրագրի ղեկավար Յուրի Սենկեւիչն է, որը նաեւ կնկարահանի երթն ու հետագայում ֆիլմի կվերածի:

Երթի ժամանակ «Միր» միջպետական հեռուստաընկերությունը կապահովի անմիջական հեռուստատեսային եւ ինտերնետային կապ: Հայաստանյան լրատվամիջոցներից կմասնակցեն «Նոյյան տապան» լրատվական գործակալությունը եւ «Ա1+» հեռուստաընկերությունը:

Անվտանգության ապահովման համար հայկական կողմից պատասխանատու է «Սպիտակ» փրկարարական ջոկատը, Թուրքիան եւս պատրաստակամություն է հայտնել հոգալու արշավախմբի սպասարկումն ու անվտանգությունը:

Հուլիսի 23-ին կսկսվի արդեն վայրէջքը, բայց մինչ այդ Արարատի գագաթին կբարձրացվեն Հայաստանի, Թուրքիայի, ՄԱԿ-ի դրոշները, կրոնական չորս հիմնական ուղղությունների խորհրդանիշները:

Ուխտագնացությունից հետո ամփոփիչ գիտաժողով է նախատեսվում մասնավորապես Նոյյան տապանի մասունքների վերաբերյալ, որոնք իրենք գտնելու են վերեւում, վստահ է Ղ. Միրզոյանը: Որոնման աշխատանքների համար վերելքի ու վայրէջքի միջակայքում հատուկ ժամանակ է հատկացվելու: Նախաձեռնողները չբացառեցին, որ Թուրքիայի կառավարությունը հետագայում եւս թույլտվություն տա, եւ Արարատի գագաթ բարձրանալը կվերածվի ավանդության:

ԼԻԼԻԹ ԳՐԻԳՈՐՅԱՆ

Ուղղում

✔ «Ազգի» հունիսի 16-ի համարում լույս տեսած «Ջուր ստանալու համար անհրաժեշտ է քրաչափ տեղադրել» նյութում տպագրվել է. «100 լ-ի համար՝ 56 դրամ»: Ճիշտ ձեւն է. «1000 լ-ի համար՝ 56 դրամ»:

✔ Մեր թերթի ս.թ. հունիսի 17-ի համարի առաջին էջում հայ-ռուսական համագործակցությանը նվիրված նյութի 2-րդ սյունակի 4–5-րդ տողերում (առիթ ունեին» բառերը կարդալ «առիթ են ունեցել»:

Երեւանի կոնյակի գործարանը այս տարի խաղող չի՞ մթերելու

Սկիզբը էջ 1

«Պեռնո Ռիկարի» ամենամեծ մտահոգությունը ապրանքային նշաններին առնչվող խնդիրն է: Այդ առումով ընկերությունը ստիպված է կռվել «երկու ճակատով»՝ ավանդական ռուսական շուկայում եւ ներքին շուկայում: Ռուսաստանում կա մի «ֆիկտիվ ընկերություն» (որի անունը չհրապարակվեց), որը գրանցել է ԵԿԳ-ին պատկանող կոնյակների 5 ապրանքային նշանները («Նաիրի», «Վասպուրական», «Ախթամար», «Դվին» եւ «Ընտիր»), ինչը խոչընդոտում է գործարանին այդ նշաններով կոնյակի արտահանմանը Ռուսաստան, եւ մեծ վնաս է հասցնում նրան, ինչպես նաեւ՝ ՀՀ տնտեսությանը: Մյուս խնդիրը «Գրեյփ վալի» ընկերության կողմից «Գրեյփ Արարատ» ապրանքային նշանի միջազգային օրենքներին հակասող գրանցումն է Հայաստանում, որը իրականացվել է «Պեռնո Ռիկարի» կողմից ԵԿԳ-ի ձեռքբերումից հետո: Դա նույնպես մեծ վնաս է հասցնում ԵԿԳ-ին՝ ստեղծելով նրան ուղղակի մրցակցություն: Երրորդ խնդիրը եւս կարծես թե չի լուծվում, չնայած ՀՀ կառավարության հավաստիացումներին: Խոսքը վերաբերում է ՀՀ կառավարությանը պատկանող երեք գործարաններին՝ նախկինում ԵԿԳ-ի ռուսաստանյան մասնաճյուղերին, որոնք չեն գնվել «Պեռնո Ռիկարի» կողմից: Դրանցում կոնյակի արտադրությունը պետք է կասեցվեր, սակայն տեղեկատվություն կա, որ Սարատովում, Մոսկվայում ու Սանկտ Պետերբուրգում գտնվող այդ գործարանների սեփականաշնորհման կամ լուծարման հարցը դեռ չի լուծվում: Ավելին՝ դրանցից մեկը պատրաստվում է վաճառվել «Պեռնո Ռիկարի» մրցակիցներից մեկին: Այս հարցի լուծումը շատ կարեւոր է ԵԿԳ-ի համար, քանի որ վտանգի տակ է դրվում հայկական կոնյակի ավանդական՝ ռուսական շուկան: Առանց այն էլ այդ շուկայում իրացման խնդիրներ էին առաջացել ռուսական հայտնի ճգնաժամի պատճառով: «Պեռնո Ռիկարը», սակայն, «զենքերը վայր չի դնում». շուկան նորից գրավելու ընկերության քայլերը կարծես թե արդյունքներ են տալու: Այս տարի նախատեսվում է մոտ 50 տոկոսով ավելացնել իրացումը, կատարվել է գովազդային արշավ, ստեղծվել են 8 դիստրիբյուտորական ընկերություններ:

«Պեռնո Ռիկարի» ներկայացուցիչները մանրամասն կանգ առան հատկապես ռուսաստանյան «ֆիկտիվ ընկերության» հետ կապված խնդրին: Ամբողջ խնդիրն այն է, որ գործարանի վաճառքի պայմանագրով «Պեռնո Ռիկարին» երաշխավորված է ԵԿԳ ավանդական 18 ապրանքային նշանների սեփականատիրությունը, որոնք գրանցված եւ պաշտպանված պետք է լինեն ինչպես Հայաստանում, այնպես էլ՝ այլ գործող օրենքներով: Պայմանագրում, սակայն, ՀՀ կառավարությունը չէր բացահայտել այն փաստը, որ տվյալ ապրանքային նշանները Ռուսաստանում պաշտպանված չեն, եւ այսօր, օգտվելով այդ հանգամանքից, Ռուսաստանի վերոհիշյալ «ֆիկտիվ ընկերության» դիստրիբյուտորները քայլեր են ձեռնարկում նշված նշանները կրող կոնյակի վաճառքը Ռուսաստանում արգելելու ուղղությամբ: Չցանկանալով կոնֆլիկտի մեջ մտնել Ռուսաստանի օրենսդրության հետ, «Պեռնո Ռիկարը» որոշում է ընդունել այդ 5 ապրանքային նշանները կրող կոնյակի առաքումը Ռուսաստան դադարեցնելու մասին: Սակայն դա ժամանակավոր բնույթ է կրում, եւ գործարանը պետք է պայքարի իր իրավունքները վերականգնելու համար: Արդեն մի քանի բանակցություններ եղել են ՀՀ կառավարության հետ, ստեղծվել է միջգերատեսչական հանձնաժողով, որը պետք է գտնի խնդրի լուծման տարբերակը: «Եթե այդ խնդիրները չլուծվեն, մենք ստիպված պետք է դիմենք միջազգային արբիտրաժ», հայտարարեց «Պեռնո Ռիկարի» նախագահը, միաժամանակ կրկնելով, որ չէին ցանկանա ՀՀ իշխանությունների հետ գնալ առճակատման, քանի որ հետագայում դժվար կլինի ապրել ու աշխատել այնպիսի մի երկրում, որի իշխանությունների հետ խնդիրներ կան: «Պեռնո Ռիկարը» գտնում է, որ ՀՀ կառավարությունը մի կողմից պահանջում է ներդրումներ, մթերումների ծավալների աճ եւ զարգացում, սակայն մյուս կողմից չի կատարում իր պարտավորությունները: Ինչ վերաբերում է իրենց պարտավորություններին, ապա, Պիեռ Լառեյը կառավարության հետ հանդիպումներում էլ մի քանի անգամ հիշեցրել է, որ կառավարության հետ ստորագրած համաձայնագրում չկա «որեւէ պարտավորություն»՝ խաղողի մթերման ծավալների վերաբերյալ: Խոսքը միայն սպիրտի նվազագույն պաշարների պահպանման մասին է, որոնք այսօր շատ ավելին են համաձայնագրով նախատեսված քանակությունից: ԵԿԳ-ն այս տարի պատրաստ է գնել խաղողի զգալի քանակություն: «Ի՞նչ ասել է «զգալի քանակություն»» լրագրողների հարցադրմանն ի պատասխան, պրն Լառեյը նշեց՝ նվազագույնը 10 հազ. տոննա, առավելագույնը՝ 20 հազ.՝ կգ-ն մոտ մոտ 90 դրամ գնով (հիշեցնենք, որ անցյալ տարի մթերվել է 18 հազ տոննա՝ 90-110 դրամով): Ինչ վերաբերում է գյուղնախարարի հայտարարած 25 հազ տոննային, ապա ԵԿԳ ղեկավարությունը դա համարում է «զգալիորեն չափազանցված»: ԵԿԳ-ն սկսելու է գինիների արտադրություն (հաշվի առնելով, որ միջազգային շուկայում այդ ապրանքատեսակի պահանջարկն ավելի է մեծանում), սակայն դրանք անվանակոչելու է ոչ թե արդեն իսկ Հայաստանում գրանցված ու հայտնի ապրանքանիշերի անունով, այլ «Օլդ Երեւան»: Այդ շարքի գինիները պատրաստված կլինեն «Արենի» տեսակի բարձրորակ խաղողից: Մոտ մեկ ամիս հետո արդեն շուկայում կվաճառվեն 4 տեսակի նոր այդ շարքի գինիներ, հետագայում տեսականին կհարստանա: Պիեռ Լառեյը հավաստիացրեց, որ ԵԿԳ-ի ծրագրերը բազմաթիվ են, ինչպես արտադրության, այնպես էլ ներդրումների բնագավառում. նախատեսվում է այս տարի շուկաների ընդլայնում 20-ից ավելի երկրներում, ոչ միայն ԱՄՆ, այլեւ՝ հեռավոր արտասահմանում, նախատեսված է նաեւ ստեղծել տակառագործական արտադրամաս, որտեղ կօգտագործվի հայկական կաղնու փայտը, ինչի վերաբերյալ «Հայանտառի» հետ կնքվել է պայմանագիր: Մի խոսքով, ԵԿԳ-ն ոչ թե «լացողի» ու դժգոհողի դերում է, «ինչպես հաճախ նշում է հայաստանյան մամուլը», այլ աշխատում է, փոխարենը, սակայն, պահանջելով պայմանների ու պարտավորվածությունների պահպանում ու կատարում: Եթե դրանք չլինեն, ապա, դատելով երեկվա ասուլիսի շեշտադրումներից, «Պեռնո Ռիկարը» Հայաստանում կունենա լուրջ խնդիրներ...

անդրադարձ

TV ՀԱՂՈՐԴՈՒՄ

Մեկ բաժակ թույն

«Հայաստանցիների», «ղարաբաղցիների» եւ համայն հայության համար

ժամանակին ԱԺՄ առաջնորդներ Վազգեն Մանուկյանն ու Արշակ Սադոյանն Ազատության հրապարակի ամբիոնից ՀՀ իշխանություններին, իրենց խոսքերով՝ «ղարաբաղյան կլանին» համարում էին չարիք, մեր դժբախտությունների պատճառ, կոչ անում հեռանալ Հայաստանից... Ղարաբաղ: Մարդկայնորեն նրանց հասկանալ կարելի էր. խորհրդարանական ընտրությունները մոտենում էին, պետք էր մտնել խորհրդարան, թեկուզ վարկաբեկելով Ղարաբաղի գաղափարը: Այն գաղափարը, որի ծնունդն էին իրենք...

Տասը տարին բավարարեց, որպեսզի ջարդուփշուր արվի Ղարաբաղի գաղափարը, ինչը մեզ միավորել, բռունցք էր դարձրել: Այսպես էլ չհասկացվեց՝ ո՞վ սերմանեց «հայաստանցի»-«ղարաբաղցի» տարանջատումը, ինչո՞ւ Ստեփանակերտում հայաստանցիներին ծուռ աչքերով են նայում, ինչո՞ւ է մեզ թվում, թե մեր բշվառության պատճառը Ղարաբաղն ու ղարաբաղցիներն են: Միգուցե պատճառներից մեկը Լեւոն Տեր-Պետրոսյանի մտքի փայլատակո՞ւմն էր. «Սերգեյ ջան, լավ չես ապրելու»...

«Հայաստանցի»-«ղարաբաղցի» տարանջատումը խորացնելու հերթական օրինակը ցուցաբերեց հայ տաժիկ-պատիկների կուռք Համլետ Գուլյանը՝ իր հեղինակային անկախ հեռուստատեսություն կոչված ֆիլմում: Դերասան Արթուր Ութմազյանի մեկնաբանությունները ծայրից-ծայր ողողված էին թույնով ու մաղձով. «Հոկտեմբերի 27-ի նման նախադեպը չունեցող այս ոճրագործության գնահատման ծգծգումն անպատժելիության տպավորություն էր ստեղծում եւ չէր կարող չոգեւորել ղարաբաղյան հանցագործ տարրերին: Եվ ահա, հոկտեմբերի 27-ին հաջորդեց մարտի 22-ը... Սամվել Բաբայանն իրեն կարող էր թույլ տալ մեկ բաժակով նեւել կաշառվածը եւ հանգիստ ու անխռով պառկել քնելու... Հարցը ծագում է ինքն իրեն՝ ո՞վ ծնեց Սամվել Բաբայանին: Համազգային զարթոնքի մաքուր ալիքում ո՞վ ցանեց չարի սերմերը: Ինչպե՞ս եղավ, որ ոչնչով աչքի չընկնող, սովորական շարքային մարդը հանկարծ հայտնվեց փառքի գագաթին...»:

Կիսատ է ասված. ինչպե՞ս եղավ, որ ղարաբաղյան ծանրագույն օրերին կարեւոր պատասխանատվություն ստանձնեց նաեւ Սամվել Բաբայանը, ինչո՞ւ էին ադրբեջանցիները սարսափում այդ փոքրամարմին ու համարձակ երիտասարդից, ինչո՞ւ էին ԼՂՀ նախկին եւ ներկա նախագահները նրա կուրծքը զարդարում ամենաբարձր շքանշաններով...

Սրա հետ կարելի է հաշտվել, երբ սուտ խոսում է սովորական մահկանացուն: Սակայն երբ մտավորականն է ստում, ծծնում, ցեխ է: Լսենք ֆիլմի հերոսներից մեկին եւս՝ դերասանուհի-դաշնակցականուհի Ժաննա Գալստյանին. «Այն ժամանակ մեր ղեկավարությանը, Լեւոն Տեր-Պետրոսյանին պետք էր հակառակ ԼՂ-ում հզորացող Դաշնակցությանը: Բայց երեւի Սամվել Բաբայանին աճեցնողները չէին կարծում, որ երբեւէ իրենց աճեցրած, այդքան շատ նշանակություն չունեցող անձնավորությունը կարող է այնպիսի չարիք դառնալ, որ շուռ գա իրենց գլխին: Սամվել Բաբայանին ժողովուրդը չի ծնել: Սամվել Բաբայանի առասպելը զինվորականությունը չի ծնել: Սամվել Բաբայանի առասպելը ծնվել է վերեւից: Ու ես զգում եմ, որ դա շատ բնական է, վերեւից էլ այդ առասպելը սկսեց ոչնչացվել»:

Հենց այսպես:

ԼՂՀ ԱԺ ընտրություններից երկու օր առաջ ՀՅԴ կուսակցության առաջնորդները մի կողմից դավաճան-մարդասպանի պիտակ են կպցնում Սամվել Բաբայանին, մյուս կողմից՝ փորձում նրա պոտենցիալ ընտրազանգվածին բերել իրենց կողմը: Ասացեք սուտ է, եւ համոզեք, որ սա հիվանդության նշան չէ:

Հիշեցնեմ նաեւ. 90-ականներին, երբ ԼՂ իշխանությունները հանրապետությունից հալածում էին դաշնակցականներին, նախկին դաշնակցական Սամվել Բաբայանը փորձում էր իշխանություններին ուշքի բերել:

Մենք Սամվել Բաբայանին ո՛չ արդարացնելու, ո՛չ պաշտպանելու կարիք չունենք: Մենք դատավորներ չենք, սակայն որպես հայ մարդ իրավունք ունենք հիշողություն ունենալու:

Սամվել Բաբայանին այսօր, երբ նա զնդանում է, հայհոյում են իր նախկին ընկերները, հայրենակիցները, ստահակները, շողոքորթները, մտավորականները, լրագրողները:

Համլետ Գուլյանի ֆիլմը չեմ կարող պատվիրված համարել: Սակայն ֆիլմի ենթատեքստը, միգուցե մտահղացողների կամքից անկախ, այլ բան էր ասում. ղարաբաղցիները դաժան են, խաբեբա, անգութ, բռնաբարում են աղջիկներին, ահաբեկիչներ են, շորթիչներ... Ֆիլմում չկա եւ ոչ մի հեռանկարություն, փոխարենը կա մաղձ, թույն:

«Չարը պիտի խափանվի, այո: Դա անխուսափելի է, նույնքան, որքան անխուսափելի է արեւածագը: Սամվել Բաբայանը եւ նրա հանցակազմը կալանավորված են: ԼՂ-ում վերընձյուղվում են վստահության ծիլերը, ցնցելը սկսել է հեռանալ». ֆիլմի ավարտը:

ԹԱԹՈՒԼ ՀԱԿՈԲՅԱՆ

«Հրեաները պիտի հայերի կողքին լինեն»

Հայոց ցեղասպանության մասին է խոսում հրեա գրող Ալեն Ֆինկիելկրոն

«Ի՞նչ կասեինք մենք, հոգեբանական ի՞նչ վիճակում կլինեինք հրեաներս, եթե մինչեւ այսօր ստիպված լինեինք ապացուցել գերմանացիներին, որ այն ժամանակ կամենում էին վերացնել մեզ իսպառ, մինչեւ վերջին հրեան: Մենք հավանաբար կխելագարվեինք: Այնպես որ, ինձ թվում է, Հայոց ցեղասպանությունը չընդունելով՝ հայերին խելագար են դարձնում: Եվ նման հանգամանքներում նվազագույնը, ինչ կարող է անել մի հրեա՝ հայերի կողքին լինելն է: Նրանք չպիտի մնան միայնակ ժխտողականության առաջ», ասել է գրող, փիլիսոփա, Ֆրանսիայի ժամանակակից մտավորականության նշանավոր ներկայացուցիչ, ազգությամբ հրեա Ալեն Ֆինկիելկրոն "Nouvelles d'Armenie" ամսագրին տված հարցազրույցում իր վերջին գրքի՝ «Մյուս ափից ձայն են տալիս» կապակցությամբ, որտեղ անդրադարձել է նաեւ Հայոց ցեղասպանությանը: Նա բազում աշխատությունների հեղինակ է՝ նվիրված հրեաների ցեղասպանությանը: Ներկայացնում ենք հարցազրույցի թարգմանությունը հատվածաբար:

– Ինչպե՞ս բացատրել Ձեր հետաքրքրությունը Հայոց ցեղասպանության ընդունման հարցում, որին լծվել եք արդեն վաղուց՝ հաճախ նույնիսկ Ձեր դեմ հանելով մտավորականության շատ ներկայացուցիչների:

– Ես հրեական մի սերնդի ներկայացուցիչ եմ, որը ժառանգեց տառապանք, ողբերգություն՝ ինքը զգալի հատուցություն նրան ընդունելուն:

– Դուք Հայոց ցեղասպանության ընդունման համար պատասխանատվություն եք զգում որպես հրեա՞, որպես մտավորակա՞ն, համալսարանակա՞ն: Իսկ որպես Ֆրանսիայի քաղաքացի՞: Ֆրանսիայի Սենատն առայժմ մերժում է քննարկել Հայոց ցեղասպանության խնդիրը: Բայց եթե ոչ Սենատը, որն որեւէ առնչություն չունի պատմության հետ, պիտի դաշի՝ հայերի ցեղասպանություն իրագործվե՞լ է, թե՞ ոչ: Այսպես շատ սենատորներ են մտածում: Անշուշտ, նրանց մեջ կան այնպիսիք, որոնք հեշտին նպատակներ ունեն, բայց շատերն իրոք իրենց անկարող են համարում պատմության դատական վճիռ կայացնել: Սրա համար նրանց հակահայեր անվանելը սխալ է:

Ցած չլինելով այդ տառապանքները:

– Հայոց ցեղասպանության հարցը քաղաքական է, նույնիսկ աշխարհաքաղաքական: Այս առումով մտավորականության պայքարը ցեղասպանության ընդունման համար խիստ դժվարանում է, այնպես չէ՞:

– Պայքարը քաղաքականացված է, բայց երբ Հայոց ցեղասպանության հանդեպ ժխտողականությունը տեղափոխվում է մտավորականների շրջան, ես առավել եմ ցնցվում: Կարող եմ հասկանալ, որ թուրքերը քաղաքական պատճառներ ունեն այդպես վարվելու: Բայց ի՞նչ պատճառներից դրդված են համալսարանականները մերժողական դիրք բռնում: Գուցե դա արվում է պատմական արխիվներ մուտք ունենալու համա՞ր (համալսարանականներին հիասթափեցնելիս խումբը մասնավորապես Փարիզի ֆրանսիական քոլեջի թուրքագետ Ժիլ Վենսթեյնի մասին է, որին «Ազգն» իր նախորդ համարներում անդրադարձել է- Լ. Գ.): Այսպես, Վենստեյնը մի վերլուծություն էր գրել, որտեղ ապացուցում էր, թե 1915-ին խոսքը ոչ թե ցեղասպանության, այլ պատերազմի մասին է, եւ որ դարավերջին այդ փաստը վկայակոչելով հայերն իրավունք չունեն խոսելու նման տերմիններով, ինչպիսին ցեղասպանությունն է: Կարծում եմ՝ արժեր քննադատել այս մեծ թուրքագետի մտքերը, ինչը եւ արել եմ: Ես նաեւ դեմ եմ քվեարկել ֆրանսիական քոլեջի նման մի հեղինակավոր հաստատության նրան ընդունելուն:

Նաեւ՝ փաստի ընդունման միջոցով, ապա, ըստ Ձեզ, ի՞նչ կերպ Ֆրանսիան պիտի արծագանքի խնդրին:

– Բնականաբար պատասխանատվություն եմ զգում որպես հրեա, գերմանացիներեն, թեկուզ նաեւ նրա համար, որ Հիտլերը 1939-ին հայտարարեց, որ որեւէ մեկը չի հիշում Հայոց ցեղասպանության մասին:

Ինչ վերաբերում է Ֆրանսիային, ապա գիտակցությունս ասում է, որ խորհրդարանականներին եւ սենատորներին չի պատկանում ցեղասպանության փաստն ընդունելու առաքելությունը: Ինչո՞ւ սենատորը, որն ընտրվել է մի աշխատանքի համար, որն որեւէ առնչություն չունի պատմության հետ, պիտի դաշի՝ հայերի ցեղասպանություն իրագործվե՞լ է, թե՞ ոչ:

Մեղքը թուրքերինն է: Այնքան ժամանակ, որքան Թուրքիան հրաժարվում է պատմական այդ պատասխանատվությունից, հենց ինքն է հիշողության ու պատմության ոլորտից Հայոց ցեղասպանության խնդիրը տեղափոխում քաղաքականության դաշտ: Բայց իրերի նման դրությունից էլ կարելի է օգուտ քաղել: Քանի դեռ հարցը քաղաքականացված է, Թուրքիան էլ կամենում է մտնել Եվրոպական միություն, մի հնարավորություն կա, որ պիտի վերջապես արդարադատություն կայացնի: Խոսքս հետեւյալի մասին է. Թուրքիան կամենում է միանալ Եվրահամայնքին, ինչու ոչ, բայց մի պայմանով, որ Անկարան ընդունի Հայոց ցեղասպանության իրողությունը: Սա պիտի լինի այդ տեսության հետ որեւէ բանակցություն վարելու նախապայմանը: Կարծում եմ՝ հայերն այս ճնշումը պիտի գործի դնեն Եվրոպայի վրա եվրոպական պառլամենտների միջոցով:

«Լռո՞ւմ եք աշխարհի աղմուկը, իսկ բացակաների լռությո՞ւնը: Ձղձգություն կա այսօրվա մեջ եւ աղոթք, որ մեզ են ուղղում մեռյալները: Մեռյալները խնդրում են, պետք է պատասխանել նրանց: Դա հիշողության, պատմական արդարության առջեւ մեր պարտքն է»:

Ալեն Ֆինկիելկրո. «Մյուս ափից ձայն են տալիս», Փարիզ

Պատրաստեց
ԼԻԼԻԹ ԳՐԻԳՈՐՅԱՆ

Որդեգրում. հանուն եւ ի շահ երեխայի

Ամիսներ առաջ, ավելի ստույգ՝ փետրվարի 12-ին ՀՀ կառավարությունը որոշում ընդունեց որդեգրման նոր կարգի մասին: Էականը, որ արտահայտված է որդեգրման նոր կարգում (որը կսկսի գործել այս տարվա սեպտեմբերի 1-ից ոչ շուտ- Թ. Հ.), թերեւս խնամակալների եւ խնամարկյալների միջեւ հարաբերությունների հստակեցումն է, դրանք առավել չափով ընտանեկանին մոտեցնելը:

Իհարկե, այսօր դժվար է որեւէ սպասելիք ունենալ, ավելին՝ որեւէ կոնկրետ պահանջ ներկայացնել «ամուսնացող-բաժանվող» ՀՀ սոցապ եւ առողջապահության նախարարություններին, բայց փետրվարի 12-ի որոշմամբ նախատեսված էր, որ միացյալ նախարարությունները ՀՀ տարածքային կառավարման նախարարի հետ եռամսյա ժամկետում ընդունեին իրավական ակտեր, որոնք վերաբերում էին ՀՀ-ում որդեգրողների ընտանիքում որդեգրված երեխայի ապրելու եւ նրա դաստիարակության նկատմամբ հսկողություն իրականացնելուն: Նոր կարգում, ի տարբերություն 1971 թ.-ից գործող հին կանոնադրության, հաշվի են առնված որդեգրող, խնամակալ եւ հոգաբարձու ճանաչվելու նպատակով դիմած քաղաքացիներին բժշկական հետազոտման ենթարկելու եւ որդեգրման ենթակա երեխաների առողջական վիճակի, ֆիզիկական եւ մտավոր զարգացման վերաբերյալ բժշկական եզրակացություն տալու մասին հրահանգները:

ՀՀ սոցապնախարարության կանանց եւ երեխաների հիմնահարցերի վարչության պետի տեղակալ Ռազմիկ Գասպարյանի կարծիքով, անհրաժեշտություն է զգացվում մոտ ապագայում ՀՀ-ում հիմնել որդեգրման կենտրոն, որը կհամակարգի խնամակալության եւ հոգաբարձության ոլորտում առկա հարցերը, մասնագետներին կցուցաբերի մեթոդական օգնություն:

Որդեգրման նոր կարգը լույս է սփռում մինչ այժմ տարակուսելի որոշ հարցերի վրա: Օրինակ, թույլատրելի՞ է, որ երեխային որդեգրի միայնակ մայրը, թե՞ նրան պետք է որդեգրի միայն լիարժեք ընտանիքը: Որդեգրման նոր կարգում կա հետեւյալ պարզաբանումը. «Այն դեպքերում, երբ որդեգրողը միայնակ կին է, հարկավոր է պարզել հետեւյալ հանգամանքները. արդյոք երեխայի շահերին չի՞ հակասում նրա հանձնումը ոչ լրիվ ընտանիքի: Կարո՞ղ է արդյոք որդեգրողը, ելնելով իր տարիքից, առողջական վիճակից, նյութական ապահովվածությունից, պատշաճ կերպով ապահովել որդեգրվող երեխայի խնամքը եւ դաստիարակությունը՝ մինչեւ նրա չափահաս դառնալը: Սակայն հարկ չկա միայնակ կնոջը զրկել որդեգրելու իրավունքից, եթե մինչեւ որդեգրելը նա հոգացություն է ցուցաբերել երեխայի հանդեպ, եւ նրանց միջեւ առաջացել են բարեկամական հարաբերություններ, կապեր»:

Ազգականների կողմից երեխային որդեգրելիս հավանաբար քչերի մտքով է միայն անցնում, թե հետագայում, անձի ձեւավորման ընթացքում, երեխան ինչպիսի հոգեբանական բարդությունների կարող է հանդիպել՝ ճանաչելով իր իսկական ծնողներին: Այս դեպքում էլ որդեգրման հարցի ուսումնասիրման ժամանակ «առաջին ջութակի» դերը վերապահված է մարզային (հանրապետական) հանձնաժողովին, որը պետք է պարզի ծնողներ ունեցող երեխաների որդեգրման շարժառիթները, որդեգրման հանձնելու մասին ծնողների համաձայնության պատճառները, որդեգրվող երեխայի հանդեպ նախկինում հոգացություն չցուցաբերած, երեխայի խնամքով եւ դաստիարակությամբ չզբաղված հարազատներին, երեխաներ ունեցող ընտանիքներին, տարեցներին երեխայի որդեգրման հանձնելու նպատակահարմարությունը:

Առանձին ուշադրության եւ քննարկման են կարոտ 15-17 տարեկան պատանիներին եւ աղջիկներին որդեգրելու խնդրանքները՝ նախկինում նրանց խնամքով եւ դաստիարակությամբ չզբաղված անձանց կողմից: Արդյոք այս երեւույթը շահադիտական նպատակներ չի՞ հետապնդում:

Քիչ չեն նաեւ սոցիալական ծառայության տարածքային կենտրոնների անելիքները: Նրանք, որդեգրման օրվանից հաշված, երկու տարի ընտանիքում երեխայի ապրելու եւ դաստիարակության նկատմամբ պետք է հսկողություն իրականացնեն: Իսկ ԱԾՏԿ-ների հսկողության արդյունքների մասին կարելի է դատել ՀՀ սոցապնախարարություն վեց ամիսը մեկ ներկայացվող հաշվետվությունից՝ համապատասխան եզրակացություններով եւ առաջարկություններով:

ԹԱԳՈՒՀԻ ՀԱԿՈԲՅԱՆ

ՀԱՐՑԱԶՐՈՒՅՑ

Թիմոթի Ջոնս. «Ուղիղ կապ կա այն ամենի միջեւ, ինչ տեղի է ունենում Հարավային Կովկասում եւ Եվրոպայում»

ԵՐԵՎԱՆ, 14 ՀՈՒՆԻՍ, ՆՈՅՅԱՆ ՏԱՊԱՆ: Մեծ Բրիտանիայի թագուհու Նորին մեծություն Եղիսաբեթ Երկրորդի ծննդյան օրվա կապակցությամբ Հայաստանում Մեծ Բրիտանիայի եւ Հյուսիսային Իռլանդիայի Միացյալ թագավորության դեսպան Թիմոթի Ջոնսը հետեւյալ գնահատականները տվեց Հայաստանում կատարվող քաղաքական եւ տնտեսական բարեփոխումների գործընթացներին, ինչպես նաեւ անդրադարձավ տարածաշրջանային իրադրությանը:

– Ինչպե՞ս եք գնահատում Հայաստանի եւ եվրոպական կազմակերպությունների համագործակցության մակարդակը եւ Մեծ Բրիտանիայի կողմից Հայաստանին ցուցաբերվող աջակցությունն այդ հարաբերությունների զարգացման հարցում:

– Հայաստանը մի շարք եվրոպական կազմակերպությունների անդամակցելու հայտ է ներկայացրել: Բնականաբար, տվյալ պահին Հայաստանի համար առաջնայիններից մեկը Եվրոպայի խորհրդին անդամակցելն է, որտեղ ընդունվելով նա պետք է հանձն առնի մի շարք պարտավորություններ: ԵԽ-ին Հայաստանի անդամակցության քննարկումն ընթանում է բավականին արագ, եւ մենք հույս ունենք շուտով ողջունել նրան արդեն որպես այդ կազմակերպության անդամի: Այստեղ չեմ կարող չնշել այն արագ տեմպը, որով զարգանում է ժողովրդավարացման գործընթացը Հայաստանում, որը ԵԽ-ին անդամակցության պայմաններից մեկն է: Հուսով եմ, որ Հայաստանում այդ գործընթացը դիտվում է որպես անհրաժեշտություն առաջին հերթին հենց երկրի համար, այլ ոչ թե որպես պայման ԵԽ ընդունվելու համար:

– Ինչպե՞ս եք գնահատում տնտեսական եւ քաղաքական բարեփոխումների ընթացքը Հայաստանում:

– Վստահ եմ, որ Հայաստանը շարժվում է ճիշտ ուղղությամբ: Ինձ թվում է, գոյություն ունի քաղաքական գործընթացներում ժողովրդի առավել ներգրավման անհրաժեշտություն: Ես նկատի չունեմ օրենսդրական կառույցները, հնարավոր է, որ դա ավելի շուտ մշակութային եւ կրթական խնդիր է, որը չի կարելի լուծել մեկ ժամում: Սակայն անհրաժեշտություն կա, որպեսզի ժողովուրդն իրեն զգա, որ ինքը քաղաքական գործընթացների մաս է կազմում:

Հայաստանի ղեկավարությունը հաճախ հիշատակում է այն խնդիրները, որոնք առկա են տնտեսության ոլորտներում: Ըստ իս, այդ բնագավառում կարեւոր խնդիրներից է տնտեսական գործընթացների առավել թափանցիկության ապահովումը` այդպիսով կարելի է վերացնել կոռուպցիայի ցանկացած հնարավորություն:

– Խոշոր միջազգային համաժողովներում ավելի ու ավելի մեծ ուշադրություն է հատկացվում Հարավային Կովկասին: Ձեր կարծիքով, ի՞նչ տեղ է զբաղեցնում կովկասյան տարածաշրջանը եվրոպական անվտանգության տեսանկյունից:

– Չնայած Հարավային Կովկասը գտնվում է Եվրոպայի ծայրում, այնուհանդերձ եվրոպական աշխարհամասի մասն է: Կայունությունն այդ տարածաշրջանում անչափ կարեւոր է, քանի որ անկայունությունն այստեղ չափազանց արագ կարող է հանգեցնել անկայունության բուն Եվրոպայում, ինչը կարող է արտահայտվել տարբեր ձեւերով: Օրինակ, ակնառու տարբերակներից մեկը բնակչության միգրացիան է: Բացի այդ, տվյալ տարածաշրջանում գոյություն ունի հակամարտության հնարավորություն, ուր կարող են ներգրավված լինել եվրոպական երկրներ` կամ որպես խաղաղարարներ, կամ որեւէ այլ կերպ: Այսպիսով, ուղիղ կապ կա այն ամենի միջեւ, որոնք կատարվում են Հարավային Կովկասում եւ Եվրոպայում: Մենք ծայրաստիճան շահագրգռված ենք, որ տվյալ տարածաշրջանը չդառնա անկայունության կենտրոն մնացած Եվրոպայի համար:

– Ի՞նչը, Ձեր կարծիքով, կարող է դառնալ տարածաշրջանի կայունության գլխավոր տարր, եւ այդ տեսակետից ի՞նչ տեղ է զբաղեցնում ղարաբաղյան հակամարտության կարգավորումը:

– Ինչպես արդեն նշեցի, կայունությունը Հարավային Կովկասում շատ կարեւոր է եվրոպական անվտանգության տեսակետից: Հարցն այն է, թե մենք եվրոպական երկրներս ինչպիսի՞ քայլեր կարող ենք ձեռնարկել տարածաշրջանային կայունության ապահովման համար եւ ինչպե՞ս կարող ենք ապահովել տեւական անվտանգություն, այլ ոչ թե պարզապես անվտանգություն` պարտադրված տարածաշրջանին դրսից: Նման հարց առաջացավ Եվրոպայում Երկրորդ համաշխարհային պատերազմի ավարտից հետո, եւ եվրոպական միության ստեղծումը մեծամասամբ պայմանավորված էր եվրոպական երկրներն այն աստիճան ինտեգրացնելու ցանկությամբ, որի դեպքում տեղ չէր մնա հակամարտությունների համար: Հույս ունենք, որ հենց այդպիսի գործընթաց տեղի կունենա նաեւ տվյալ տարածաշրջանում: Տվյալ գործընթացը, ըստ իս, պետք է սկսվի ընդհանուր շահերի` ինչպես տնտեսական, այնպես էլ քաղաքական, կողմերի սահմանումից:

Անկասկած, ղարաբաղյան հակամարտության կարգավորումն անհրաժեշտ պայման է նման համակարգի ստեղծման համար: Դժվար է որոշել տվյալ խնդրի լուծման հնարավորությունը` չդիտարկելով այն ավելի լայն համատեքստում: Սակայն մյուս կողմից` չկարգավորելով հակամարտությունը, դժվար է խոսել, թե ինչպես կարելի է ստեղծել այդ ավելի լայն համատեքստը:

Անկասկած, տնտեսական համագործակցությունը նույնպես կարող է անհրաժեշտ պայման լինել այդպիսի համակարգի ստեղծման համար:

– Ահա արդեն մի քանի տարի Հայաստանում գործում է բրիտանական դեսպանատունը: Ի՞նչ ծրագրեր է ձեր դեսպանությունը նախատեսում իրականացնել մոտ ապագայում:

– Խոշոր ծրագրերից մեկը հասարակական սեկտորում բարեփոխումների իրականացման ծրագիրն է, որն իրագործվում է բրիտանական Public Affairs International (Միջազգային հասարակական հարաբերություններ) կազմակերպության կողմից դեսպանությանը ցուցաբերվող աջակցության պայմաններում: Ինչ վերաբերում է մյուս ոլորտներին, ապա այստեղ մենք սկսել ենք աշխատել համեմատաբար ոչ վաղուց: Այսպես, Մեծ Բրիտանիայի կառավարությունը մեծ ներդրում է կատարել սոցիալական ենթակառուցվածքի (դպրոցներ, հիվանդանոցներ) շինարարության Համաշխարհային բանկի ծրագրում, որն իրականացնում է Սոցիալական ներդրումների հայկական հիմնադրամը:

Մեր դեսպանության աջակցությամբ իրականացվող հետաքրքրական ծրագրերից է իրավաբանական կոնսուլտացիաների, այսպես կոչված, քաղաքացիական կենտրոնների ստեղծումը: Տվյալ նախագիծն իրականացվում է Հայաստանի երիտասարդ իրավաբանների ընկերակցության հետ համատեղ: Հատկապես ցանկանում եմ նշել այն ծրագիրը, որն իրականացվում է մաքսային ոլորտում եւ ուղղված է ժամանակակից մաքսային ընթացակարգերին ադապտացվելու հարցերի ուղղությամբ հայկական մաքսային ծառայությանը կոնսուլտացիաների տրամադրմանը, ներառյալ ավելի արդիական մաքսային համակարգի ներդրումը: Փաստորեն, Հայաստանն առաջին երկրներից մեկն է ԱՊՀ-ում, որը կունենա նման համակարգ: Ինչպես տեսնում եք, շատ բան արդեն արված է, բայց դեռ շատ բան պետք է արվի:

ՍՈՒՍԱՆՆԱ ՊԵՏՐՈՍՅԱՆ
«Նոյյան տապան»
հատուկ «Ազգի» համար

ՏԱՐԱԾԱՇՐՋԱՆ

Գուլուզադեն առաջարկում է միանալ Թուրքիային եւ միանգամից լուծել բոլոր հարցերը

ԲԱՔՈՒ, 19 ՀՈՒՆԻՍ, ՆՈՅՅԱՆ ՏԱՊԱՆ: Ադրբեջանի նախագահի նախկին խորհրդական Վաֆա Գուլուզադեն «Զերկալո» թերթին տված հարցազրույցում մանրամասն շարադրել է այն օգուտները, որոնք Ադրբեջանը կստանա Թուրքիային միանալու դեպքում, ընդ որում խոսքն ինչ-որ դաշինք կազմելու մասին չէ, այլ ուղղակիորեն Թուրքիայի հետ մեկ պետություն կազմելու: «Ես կարծում եմ, որ Ադրբեջանը միայն տեղանք է: Մենք ազգությամբ թուրք ենք ու մեր լեզուն թուրքերենն է: Ողջ աշխարհն ու հայերը մեզ թուրք են համարում»,- ասել է նա: Գուլուզադեի համոզմամբ, «Թուրքիայի հետ միավորվելով մենք ինքնաբերաբար կդառնանք ՆԱՏՕ-ի անդամ, եւ Ղարաբաղի բռնազավթումը կդառնա Թուրքիայի տարածքային ամբողջականության խնդիր: Մի՞թե աշխարհը դատապարտեց ագրեսորին, երբ ռուս-հայկական զորքերը գրավեցին Քելբաջարը եւ Ադրբեջանի եւս 7 շրջաններ: Աշխարհը նաեւ կլռի, երբ վտանգ սպառնա մեր մյուս շրջաններին: Այնպես որ ավելի լավ է լինել մեծ Թուրքիայի քաղաքացի, քան գերտերությունների կայսերական նկրտումների զոհը դառնալ: Սուվերենությունը ինքնանպատակ չպետք է լինի: Շատ ավելի կարեւոր է պահպանել մեր հողերը եւ ազգային ինքնությունը: Եվ, եթե մենք անկախության ու կրկնակի բռնազավթման ընտրության առջեւ կանգնենք, ապա ավելի լավ է միանալ Թուրքիային», ասել է Գուլուզադեն:

ՄԱԿ-ի Անվտանգության խորհուրդը հաստատում է Իսրայելի հեռացումը Լիբանանից

Մայիսի 24-ից հետո, երբ դուրս բերվեցին իսրայելական զորքերը Լիբանանից, ՄԱԿ-ի փորձագետները սկսել էին այդ հեռացումը ստուգելու եւ միջազգային սահմանագիծը վերականգնելու ու ամրագրելու առաքելությունը: Այս առնչությամբ հունիսի 16-ին ՄԱԿ-ի գլխավոր քարտուղար Կոֆի Անանը մի անակնկալ մատուցեց Անվտանգության խորհրդին ներկայացրած իր զեկուցագրում, ուր նշել է, թե իբր Իսրայելն ամբողջովին ավարտել է հեռացումը լիբանանյան գրավյալ հողերից: Նման պնդումն առաջին հերթին անընդունելի էր պաշտոնական Բեյրութի համար, որը բացասաբար արձագանքեց դրան` պահանջելով իրականացնել ՄԱԿ-ի ԱԽ-ի թիվ 425 բանաձեւում ամրագրված սահմանագծումը, առանց որի նա մերժելու է որեւէ այլ տարբերակ: Չուշացավ նաեւ «Հզբոլլահի» ուշագրավ դիրքորոշումը: Հունիսի 17-ին կազմակերպությունը հավաստիացրել է, որ ամենամեծ այլընտրանքը մնում է դիմադրությունը. «Մեր հողերի վերջին թիզն ազատագրելու համար, եթե ՄԱԿ-ը չվերացնի Իսրայելի կատարած բոլոր սահմանախախտումները»:

Մյուս կողմից, երկօրյա բուռն քննարկումներից հետո, հունիսի 18-ին ՄԱԿ-ի ԱԽ-ն միաձայն որդեգրեց միջին մի լուծում, ըստ որի Անանի զեկուցագիրը հիմք ընդունելով հանդերձ` ընդունում էր նաեւ Իսրայելի կողմից լիբանանյան սահմանների հանդեպ որոշ խախտումների առկայությունը: Ի դեպ, այս վերջին ձեռքբերումը Ռուսաստանի դիրքորոշման շնորհիվ էր, որն ի սկզբանե սատարում էր Բեյրութի տեսակետը:

Այսպիսով, առժամանակ սառեցվեցին սահմանային տարաձայնությունները` դրանց վերջնական կարգավորումը թողնելով հետագա հնարավոր բանակցություններին: Ինչեւիցե, չի բացառվում նաեւ լիբանանյան զինված դիմադրության վերսկսումը, մանավանդ, եթե պաշտոնական Բեյրութը մերժի նման ստատուս քվոյի պայմաններում ՄԱԿ-ի խաղաղապահ ուժերի վերաբաշխումը երկրի ազատագրված հատվածում:

Ա. Մ.

Մեքսիկացիների որս ԱՄՆ-ի հարավում

Մի քանի օր առաջ Տեխասի նահանգի Բրեքեթվիլ բնակավայրում սառնասրտորեն գնդակահարվեց Էուսեբիո Էսպինոսան: ԱՄՆ-ի հարավում նման դեպքերն արդեն սովորական են դարձել: Իսկ ի՞նչ էր արել Էսպինոսան: Նա մեկն էր այն երկու մեքսիկացիներից, որոնք անօրինական ԱՄՆ մուտք գործելուց եւ մի քանի օր անապատում թափառելուց հետո հասել էին Բրեքեթվիլ, որտեղ ագարակի տիրոջից խմելու ջուր էին խնդրել: Վերջինս նրանց վռնդել էր, իսկ քիչ անց տանտերը օպտիկական նշանոցով հանդերձավորված հրացանով կրակել էր արդեն ագարակից դուրս եկած մեքսիկացիների թիկունքին: Էուսեբիոն տեղում սպանվել էր երկու գնդակից:

Ամեն տարի ցանքի ժամանակաշրջանում հարյուր հազարավոր մեքսիկացիներ անօրինական կերպով հատում են սահմանը, որպեսզի ԱՄՆ-ում աշխատեն: Գյուղատնտեսական աշխատանքներում նրանց ներկայությունն անհրաժեշտություն է, բայց դա չի խանգարում, որ ամերիկացիները ցեղախտրություն հանդես բերեն: «Պուեն» հանդեսի վկայությամբ, այս տարի ԱՄՆ-ում մեքսիկացիների հանդեպ գործադրվող դաժանություններն ու հալածանքները առանձնապես լայն ծավալներ են ընդունել:

ԱՄՆ-Մեքսիկա սահմանի երկայնքով իսկական մարդաորս է սկսվել: Ըստ որում, ամերիկացիներն անպատիժ են մնում: Նույն հանդեսի տվյալներով, միայն ընթացիկ տարվա մայիսին Արիզոնայի նահանգում սպանվել կամ վիրավորվել է 24 մեքսիկացի: Օտարերկրացիներին որսում են, ծեծուջարդի ենթարկում, վիրավորում կամ սպանում, թողնելով անապատում, ինչպես դա լինում է կովբոյական ֆիլմերում: Տեղացիների զինյալ ջոկատները մեքսիկացիներին հետապնդում են ամենագնաց ավտոմեքենաներով:

Մեքսիկայի կառավարությունը մտահոգված է ԱՄՆ-ում ռասիստական տրամադրությունների աճից. միայն այս տարի հարավում սպանվել է 210 ներգաղթյալ մեքսիկացի: Մեքսիկան ԱՄՆ արդարադատության նախարարությունից պահանջել է դատական կտրուկ միջոցներ ձեռնարկել ամերիկյան սահմանապահ ոստիկանության բռնարարքները կասեցնելու նպատակով: Բայց առայժմ փոփոխություն չկա:

Անօրինական կարգով ԱՄՆ անցնելու մտադրություն ունեցող մեքսիկացիներին կառավարությունը հասցեագրել է հատուկ հակագովազդային տեսահոլովակ, որտեղ խոսվում է ԱՄՆ-ում նրանց սպասող վտանգների մասին. հնարավոր է խեղդվել Ռիո Գրանդե գետում, ծարավից տոչորվել անապատում, որտեղ թունավոր օձեր են վխտում եւ այլն: Մասնավորապես խորհուրդ է տրվում զգուշանալ անծանոթներից, որոնք հաճախ ծուղակներ են սարքում օտարների համար:

Պ. Ռ.

ԱԶԳ

Մշակույթ

«Ազգի» 1998 թ. դեկտեմբերի 16-ի համարում կարդացի Լեւոն Հախվերդյանի «Ո՞վ է ավելորդ մարդը. Սունդուկյանի անվան թատրոնի նոր ներկայացման եւ թատրոնի ճակատագրի մասին» հոդվածը: Հայաստանի գլխավոր թատրոնի (հաճախ Մայր թատրոն են ասում) խորդուբորդություններին փոքր-ինչ ծանոթ մարդու համար շատ ու շատ բան պարզվեց: Սակայն միայն թատրոնի կամ երկրի թատերական կյանքի մասին չէր այս հրապարակագրությունը: Ավելի լայն հարցեր էր քննում հեղինակը:

«Հանդիսատեսը թատրոն գնալու փող չունի (տրանսպորտի ծախսն էլ իր հերթին), ընթերցողը՝ գիրք առնելու փող, գրում է Լեւոն Հախվերդյանը: Ո՛չ մեկը, ո՛չ մյուսն առօրյա գոյատեւելու առաջին անհրաժեշտության բաներ չեն:

Բացի այդ՝ մարդիկ հավես, տրամադրություն էլ չունեն:

Բացի այդ՝ ժամանակ էլ չունեն. հեռուստեսիլն ագահորեն խժռում է նրանց ժամանակը:

են գրքում տպագրված հոդվածները: Կարելի էր բոլոր հոդվածները խոհագրություններ (էսսեներ) կոչել, բայց հարգարժան պրոֆեսորը մի լավ խոսք ունի. «Դո-ով մի գրի, մի քիչ գործ նոտաներ վերցրու»: Հենց «դո»-ով չգրելու համար ես փորձում եմ ոչ թե վերլուծել Լեւոն Հախվերդյանի նոր գիրքը, այլ միայն ներկայացնել այն:

Գրքում տեղ են գտել հիմնականում «Ազգ» թերթում տպագրված հոդվածները (առանձին բացառություններ կան): Այդ գործերն իսկապես ժամանակի կնիքն ունեն եւ գրված են ցավով (ցավ են, ոչ թե մեղադրանք, ոչ թե խրատ): Լեւոն Հախվերդյանը համոզված է, որ եթե հայ պատանին, դպրոցականը, ուսանողը հեռուստեսիլային սերիալներ չնայի, ոչինչ չի կորցնի, իսկ եթե «Վերք Հայաստանի» հանճարեղ վեպը չկարդա, շատ բան կկորցնի: Եվ անվերադարձ: «Ի՞նչ հայ երիտասարդ, որ մատիտը ձեռքին չի կարդացել Նարեկացի, Թումանյան, Իսահակյան, Պարոնյան, Տերյան, Մեծարենց, Զորյան եւ Բակունց, Մահարի ու Չարենց, ո՞ր մեկի անունը տամ: Նույնն

րություն, ի՞նչ բան՝ շահը, միայն շահն ու շահույթը, ինչ գնով էլ լինի, առանց միջոցների մեջ խտրություն դնելու»... Ինքը՝ Լեւոն Հախվերդյանը, չի կարող կշտամբանքի խոսք ասել՝ ապրուստ չունի մարդը, աշխատանք չունի: Ու այս ֆոնի վրա ո՛չ գրականությունն է ալքին երեւում, ո՛չ թատերական արվեստը: Ի՞նչ կարող է անել ինքն իբրեւ մտավորական, երբ ձեռքին լծակներ չկան: «Իմը գիրք ու հոդված գրելն է՝ այն տարտամ հույսով, թե դա կարող է ազդել հասարակական կարծիքի վրա: Ահա եւ գրում եմ, ինչքան ուժս պատում է, ինչքան խելքս կտրում է: Թո՛ղ ազդի, եթե կարող է...»: Ինքն իր ընտանիքով, զավակներով ու թոռներով հանդերձ, ուրիշ տեղ գնալու ոչ հնարավորություն ունի, ոչ մազաչափ ցանկություն: Ինքը հայրենիքը լքելու ազատություն չի ուզում:

Շատ ու շատ հարցեր է քննարկում Լեւոն Հախվերդյանն իր «Մենք եւ մեր դժվար օրերը» գրքում: Ու գրում է խանդով, ոչ մի բան չողալելով, բայց նաեւ՝ ճշմարիտ մտավորականի ոճով՝ չվիրավորելով ոչ մեկին: Ու եթե երբեմն նրա խոսքը սուր է, ապա անգե-

Ո՞վ եւ ի՞նչն է փրկելու մեզ

Լեւոն Հախվերդյանի «Մենք եւ մեր դժվար օրերը» նորատիպ գիրքը

Բացի այդ՝ երիտասարդության (թատրոն, գրականություն, մշակույթ պահող գլխավոր ուժի) ճաշակի ավերումն ու այլանդակումը մի բառով պայմանաբար ասած՝ «ամերիկանիզմով», տոռներով ու ջազմեններով, հայկական գռեհկաբան «ռաբիսը» բավական չէ, նաեւ ռուսական կիսամերկ ռաստուտինաներով ու կապուտակ լեռնտեւներով, երիցս նզովյալ խաղասեներով ու բինգոներով...

Փողոցներում մեզ ամեն քայլափոխի առանց ամաչելու հորդորում են հայտնագործել «Ամերիկայի ոգին»: Դե, գնացեք ու հայտնաբերեք այդ ոգին, թեեւ Ամերիկան դրա համար ձեր կարոտը չի քաշում, նա ինքը կհայտնաբերի իր ոգին, եթե ունի: Դուք ձեր դարը քաշեք, հայոց ազգային ոգին հայտնաբերեք, եթե կարող եք:

Ի՞նչ ազգային գեղարվեստական մտածողություն, ի՞նչ բան, երիտասարդությունը ձեռքից գնում է մեր խուլ աչքի առաջ: Տվեք ինձ գիրքը բարձի տակ դնող, Աբովյան ու Րաֆֆի, Պարոնյան ու Օտյան, Մուրացան ու Նար-Դոս, Մահարի ու Զորյան կարդացող, հայոց ներկայացումների համար հոգի տվող երիտասարդություն, եւ ես մինչեւ գետին խոնարհվեմ նրա առաջ...»:

Սա հրավառության դառը, բայց ճշմարիտ խոստովանությունն է: **«Եվ ո՞վ պիտի մեզ փրկի կործանումից...»**, հարցնում է Լեւոն Հախվերդյանն, ու ինքն էլ պատասխանում. **«Էլի գրականությունն ու արվեստը պիտի փրկեն»**: Իհարկե, դժվար է, շատ դժվար բարձրորակ գրականություն եւ թատրոն վերակենդանացնելը: Բայց դա պետք է արվի, այլապես կորած ենք:

Այս հոդվածը տպագրված է վերջերս լույս տեսած «Մենք եւ մեր դժվար օրերը» գրքում («Վան Արյան» հրատարակչություն, Երեւան, 2000): Անչափ կարեւոր մի գիրք է սա՝ շատ կարեւոր մեր ժամանակը ճիշտ գնահատելու համար: Թումանյանագիտություն, լեզվագրության հարցեր, թատրախոսություններ, արվեստաբանական ուսումնասիրություններ եւ հրապարակախոսություն... Եվ ամեն տեղ զգում ես մեր ժողովրդի, մեր երկրի ցավերով, տառապանքներով, ինչու չէ՝ նաեւ ուրախություններով ապրող մտավորականի անխարդախ մտահոգությունը:

Գրքի համար գրված երկու խոսքում Հակոբ Ավետիքյանը նկատում է. «Յուրաքանչյուր թերթ ու խմբագիր կերազեր Լեւոն Հախվերդյանի նման հեղինակ, աշխատակից ունենալ: Առաջին՝ նա շարունակ հոդվածներ չի թխում, գրում է՝ երբ ասելիք ունի, ավելի շուտ՝ երբ ասելիքն այլեւս չի կարող պահել ներսում: Երկրորդ՝ նա չի գրում չիմացած բաների մասին, թեեւ 75 տարեկան հասակում անգամ հետամուտ է նորությունների, հետեւաբար շատ բան գիտե, եւ հիմնավոր կերպով: Երրորդ՝ հավակնոտ չէ, թեեւ կրում է ակադեմիկոսի, դոկտոր-պրոֆեսորի կոչումներ, Արվեստի ինստիտուտի տնօրենն է, եւ արդա՛րորեն: Հոդվածների տակ չի ցուցադրում այդ տիտղոսները: Նրան երբեք չի թվում, որ իր խոսքն Աստծո պատգամն է՝ անքննելի եւ անհերքելի, ինչպես շատ ակադեմիկոսներ, նույնիսկ՝ գիտությունների նորելուկ թեկնածուներ: Ըստ տեղի հարմարության եւ խմբագրի կարծիքի, նա կարող է ամբողջական հատվածներ ջնջել, սեղմել գրածը, պայմանով, որ համոզվի խմբագրի տրամաբանության եւ թերթի ծավալային հնարավորություններին»:

«Մենք եւ մեր դժվար օրերը» գրքի խմբագիր Հակոբ Ավետիքյանի խոսքի հաստատումն

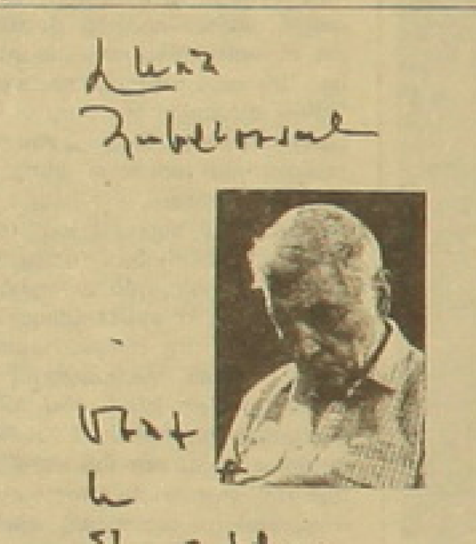

է եւ օտարազգի գրականությունների պարագան: Եթե մեկը Սերվանտես ու Շեքսպիր, Ջոնաթան Սվիֆտ եւ Բալզակ, Տոլստոյ եւ Դոստոեւսկի, Մարկ Տվեն եւ Չեխով չի կարդացել՝ կարո՞ղ է ամբողջանալ իբրեւ քիչ թե շատ կրթված մարդ: Չի կարող»:

Ժամանակին ամերիկյան գրող Ռեյ Բրեդբերին գրել է. «Ես նախազգում եմ այն ժամանակները, երբ հեռուստատեսության պատճառով մարդիկ գրել-կարդալ չեն իմանա եւ կվարեն անասնական կյանք»: Լեւոն Հախվերդյանը չի ուզում, չի կարող այսքան հոռետես լինել, այլապես կարելի է գժվել, բայց դժբախտաբար հայ գրքի կուլտուրայի անկման ականատեսներից մեկն է այսօր:

Խաթարված բարքեր, մոռացվող ազգային սովորություններ, օձի պես մեզ փաթաթված գովազդներ, որոնց մեջ գերիշխողը ծխախոտի, սպիրտային խմիչքների եւ «հարմարավետ հյուրանոցների» փառաբանումներն են: Այս ամենը մտահոգում է Լեւոն Հախվերդյանին: Բայց առավել մտահոգում է ազգակործան արտագաղթը:

Ցավում է նրա սիրտը, երբ ամեն Աստծո օր, աշխատանքի գնալիս անցնում է Հայաստանում ամերիկյան դեսպանատան մոտ հավաքված մարդկանց հերթի միջով: Ոչ թե մոտով, այլ՝ միջով, որովհետեւ մայթն ամբողջությամբ այդ հերթն է զբաղեցնում՝ անցնող-դարձողի ճամփան փակելով: *«Ներգաղթը գիտեինք ի՞նչ սքանչելի բան: Արտագաղթն էլ իմացանք՝ ի՞նչ նզովյալ բան: Ուրիշ խոսքով՝ հայրենիքը լքելու ընթացք (ոչ թե գործընթաց): Մարդիկ կամովին լքում են հայրենիքը: Իրենք հայրենիքն են կորցնում, հայրենիքը՝ իրենց... Իբրեւ Հայաստանի քաղաքացի, ես պատրաստ եմ ներել մեր նորանկախ (ի՞նչ անշնորհք բառ) հանրապետության բոլոր հանցանքներն ու զանցանքները, արտաքին ու ներքին քաղաքականության բոլոր միտումնավոր ու աննպատակ սխալները, բացի այն հանցանքներից, որոնք պատճառ դարձան արտագաղթի»:* Քննելով այդ պատճառները, Լեւոն Հախվերդյանը գրում է. *«Արեցին իրենց իմացածն իրենց կամեցածի ձեւով: Եվ զզվեցրին ժողովրդին՝ հայրենիքում էլ, սփյուռքում էլ: Ու իրենք էլ շատ գոհ են իրենցից. արեցին իրենց սեւ գործն ու քաշվեցին մի կողմ՝ դե՛, վայելեցեք... Երբեք չէի կարծի, որ մեր փոքրիկ Հայաստանն անկախություն ստանալով կարող է այսքան շատ անբարո, ագահ ու այլքածուկ զավակներ ունենալ: Ի՞նչ հայրենիք ու հայրենասի-*

տի կամ անկիրթի արած ավերումների, փոքր մարդուն հատուկ սնապարծության դեմ է:

Ծննդյան 75-ամյակի առիթով հրատարակված իր այս գրքում Լեւոն Հախվերդյանը դիմել է գրական, ժուռնալիստական հետաքրքրական մի ժանրի՝ ինքնահարցազրույցի, որն ավելի ճշմարիտ պատկերացնում է տալիս վաստակաշատ մտավորականի մասին: Մեջբերենք մի քանի հատված.

«– Ի՞նչն է ամենից շատ ազդել ձեր աշխարհայացքի, հոգեկան կեցվածքի վրա:

Իհարկե, ամենից առաջ, ամենից շատ, ամենից սիրական՝ կարդացածս գրքերը:

Ապա եւ այն թանկագին շփումները, հանդիպումները, զրույցները, որոնք ունեցել եմ մեծ մարդկանց հետ. Ավետիք Իսահակյան, Դերենիկ Դեմիրճյան, Ստեփան Զորյան, Վարդան Աճեմյան, Գուրգեն Մահարի, Ռուբեն Զարյան, Ռաֆայել Իսրայելյան, Անդրանիկ Ծառուկյան... Նրանք, չգիտեմ ինչու, իրենց զրուցակիցն ու սեղանակիցը լինելու պատիվն էին տալիս ինձ, եւ ես այն ժամանակ էլ գիտեի, որ դա մեծ բախտավորություն է:

Ապա նաեւ իմ սերնդակից ընկերները, որոնց հետ նստել-վեր կենալն արդեն սովորական բան էր. Պարույր Սեւակ, Համո Սահյան, Ռաֆայել Արամյան, Վաղիմ Մելիքսեթյան, Սուրեն Աղաբաբյան, Վահրամ Մավյան, Հրաչյա Հովհաննիսյան, Վահագն Դավթյան... Հանդիպումներ, զրույցներ, վեճեր կամա թե ակամա, գինու եւ սուրճի ուղեկցությամբ: Չէիր էլ նկատի, թե ինչպես ամեն մեկից մի հյուլե անցնում էր քո մեջ, եւ դու ձեւավորվում էիր իբրեւ քո միջավայրի, հայ մտավորական, բազմախորհուրդ միջավայրի արգասիք...

– Կյանքում ի՞նչն է ձեզ հրճվանք պատճառել:

Շատ ու շատ բաներ՝ թե՛ անձնական, թե՛ հասարակական կյանքում: Առաջինն ընթերցողին հարկավոր չէ, երկրորդը՝ հաղորդակցվելը գեղարվեստական մշակույթի մեծ արժեքների հետ, գրականություն լինի թե երաժշտություն, թատրոն թե ճարտարապետություն, նկարչություն թե քանդակագործություն...

Թումանյանը մի այսպիսի իմաստուն խոսք էլ ունի. «Ով սիրում է բնությունը, գրականությունն ու գեղարվեստը, նրա համար արդեն դրախտը գոյություն ունի էս աշխարհում»: Ասածս անհամեստություն չթվա՝ ես պատկանում եմ այդ բախտավոր մարդկանց թվին:

– Կուզենայի՞ք որեւէ բան ասել ձեր տարիքի թելադրած ապրումների մասին:

...Բախտավոր է նա, ով արժանավորապես ապրել է իրեն տրված մի հատիկ կյանքը եւ հրաժեշտ տվել նրան Թումանյանի պես անքեն, պայծառ ու անհոգ.

Հազար տարով, հազար դարով առաջ
թե ետ, ի՞նչ կա որ,
Ես եղել եմ, կա՞մ, կը լինեմ հար
ու հավետ, ի՞նչ կա որ,
Հազար էսպես ձեւեր փոխեմ, ձեւը խաղ է
անցավոր,
Ես միշտ հոգի, տիեզերքի մեծ հոգու հետ,
ի՞նչ կա որ:

Ես չգիտեմ, թե ինչ իրավունք ունեմ ուրիշների սքանչելի խոսքերով ավարտելու իմ անցած ճամփան՝ հետ նայելիս:

Բայց այսպես դուրս եկավ՝ ի՞նչ կա որ»:

Անշուշտ, անչափ կարեւոր գիրք ունենք մեր սեղանին, դժվարությամբ, բայց սիրով եւ մեծ պատասխանատվությամբ գրված գիրք:

ՍԵՐԳԵՅ ԳԱԼՅԱՆ

«ԱՇԽԱՐՀԸ ԵՎ ՄԵՆՔ» ՓԱՌԱՏՈՆ

Տոն «Արամ Խաչատրյան» համերգասրահում

Շտրաուսի «Չղջիկը» օպերետի նախերգանքի եւ Մոցարտի «Թագադրման կոնցերտի» ներկայացմամբ հունիսի 16-ին սկսվեց «Աշխարհը եւ մենք» ավանդական փառատոնը (թվով 10-րդը), այս անգամ նվիրված վիեննական երաժշտությանը: Առաջին համերգի ժամանակ հանդես եկավ դաշնակահար Գոթլիբ Վալիշը:

Ա. Վ.

«Մշակութային դրախտ»

Երեկ ժուռնալիստի տանը կայացավ Վիեննայի քաղաքապետարանի ներկայացուցիչ դոկտոր Բեռնհարդ Դենշերի եւ իր տիկնոջ՝ տիկին Դենշերի, Երեւանի քաղաքապետարանի մշակույթի վարչության պետ Արտավազդ Թորոսյանի, ավստրիացի դաշնակահար Գոթլիբ Վալիշի, Հայաստանի ֆիլհարմոնիկ նվագախմբի գեղարվեստական ղեկավար եւ գլխավոր դիրիժոր մաեստրո Լորիս Ճգնավորյանի, ՀՖՆ-ի գլխավոր տնօրեն Ռոբերտ Միրզոյանի մամլո ասուլիսը, որը նվիրված էր «Աշխարհը եւ մենք-2000» վիեննական երաժշտության միջազգային փառատոնին:

Երաժշտասեր հասարակայնության շրջանում մեծ աշխուժություն առաջացրած այս փառատոնն այսօր դարձել է մայրաքաղաքի գլխավոր մշակութային իրադարձությունը:

Այս առիթով դոկտոր Դենշերը հայտնեց իր շնորհակալությունը՝ մասնավորապես մշակույթի վարչության պետ պրն Թորոսյանին եւ փառատոնի հիմնական կազմակերպիչ Լորիս Ճգնավորյանին:

«Հատկապես ուրախ եմ, որ մենք կարողացանք համագործակցել Երեւանի քաղաքապետարանի հետ, ասաց դոկտոր Դենշերը, մեր համատեղ աշխատանքը հատկապես հեշտացրեց մաեստրո Լ. Ճգնավորյանի ներկայությունը: Նա Վիեննայում Երեւանի, հայ մշակույթի դեսպանն է, եւ ես հպարտությամբ պետք է ասեմ, որ նա նաեւ Երեւանում Վիեննայի դեսպանն է: Շատ երկար ժամանակ է, որ կան բարի եւ դրական հարաբերություններ Հայաստանի եւ Ավստրիայի միջեւ: Այնպիսի կարեւորագույն ու հատկանշական մի ավանդույթ, ինչպիսին է վիեննական սուրճը եւ այդ սրճարանները Վիեննայում՝ ստեղծվել եւ կյանքի են կոչվել հայերի կողմից, եւ մենք պետք է շնորհակալ լինենք ձեզ դրա համար: 18-րդ դարում հայերն առաջին անգամ Վիեննայում քարոզեցին սուրճի կուլտուրան: Եվ մեր ներկա փառատոնը կարծես այդ վիթխարի կապերի շարունակությունն է՝ լրացնելով մեր մշակութային փոխհարաբերությունների շրջանակը: Այս ամենը ես դիտարկում եմ որպես իմաստավորված խորը հարաբերություններ, որոնք չեն սահմանափակվում մեկ եզակի միջոցառումով, երկարատեւ են եւ ունենում են իրենց շարունակությունը: Այդ իսկ առումով մենք անչափ ուրախ ենք, որ կայացավ վիեննական երաժշտության փառատոնը, ինչը ստեղծեց երկու մշակույթների շփման աննախադեպ հնարավորություն»:

Երախտիքի եւ շնորհակալության ջերմ խոսքեր ասացին նաեւ տիկին Դենշերը (նա մեր գործընկերն է եւ աշխատում է Ավստրիայի առաջին հեռուստակայանում), դաշնակահար Գ. Վալիշը, մշակույթի վարչության պետ Ա. Թորոսյանը, ՀՖՆ տնօրեն Ռ. Միրզոյանը, ժուռնալիստների միության նախագահ Աստղիկ Գեւորգյանը եւ, իհարկե, Լորիս Ճգնավորյանը, որի համոզմամբ եթե չլիներ Վիեննայի քաղաքապետարանի եւ դոկտոր Դենշերի համաձայնությունը, մենք դժվար թե ունենայինք երաժշտական այսպիսի հրավառություն, ինչպիսին է վիեննական փառատոնը Երեւանում: Փառատոնը հայ հանդիսատեսին արդեն ներկայացրել է երկու փայլուն համերգ: Առջեւում են հաջորդ յոթ համերգները:

ՆԱՐԻՆԵ Վ. ԹՈՎՄԱՍՅԱՆ

■ *Լույս է տեսել Հայկական համառոտ հանրագիտարանի (ՀՀՀ) 3-րդ հատորը: Հատորն ընդգրկում է շուրջ 3000 եզր «Կոտայք-Նոր դար» սահմաններում: Հատորի առանցքային ու ամենածավալուն հոդվածը «Հայաստանի Հանրապետություն» է, որն ամփոփ աշխատության արժեք ունի եւ ներկայացնում է նաեւ մեր հանրապետության պատմության վերջին շրջանի իրադարձությունները: Առաջին անգամ հանրագիտարանում տեղ են գտել «Ղարաբաղյան շարժում», «Հայաստանի ազգային հերոս», «Հայաստանի Հանրապետության պետական պարգեւներ» եւ բազմաթիվ այլ հոդվածներ: Անկողմնակալ ու ճշմարտացի ներկայացված են Հայաստանի հասարակական-քաղաքական կազմակերպությունները, մի շարք հասարակական-քաղաքական գործիչներ, ովքեր զգալի ավանդ ունեն մեր նորանկախ պետության հաստատման գործում: Գիրքը ներառում է հոդվածներ Հայաստանի 11 մարզերից 6-ի՝ Արագածոտնի, Արարատի, Արմավիրի, Գեղարքունիքի, Լոռու եւ Կոտայքի մասին՝ իրենց նորաստեղծ քարտեզներով: Հատորում զգալի թիվ են կազմում նաեւ անձնանունները: ՀՀՀ քառահատորյակի 1-3 հատորները կարելի է ձեռք բերել հանրագիտարանի գլխավոր խմբագրությունից:*

Հասցեն՝ Թումանյան 17

Հեռ. 52-14-10

Մարզական

«Շիրակի» առաջին պարտությունը

Տեղի ունեցան ֆուտբոլի Հայաստանի առաջնության բարձրագույն խմբի մրցաշարի չորրորդ տուրից բաց թողած խաղերից երեքը («Արարատ»-«Արաքս» հանդիպումը չկայացավ, քանի որ «Արաքսը» «Ինտերտոտոյի» խաղ անցկացրեց):

Բոլոր խաղերը ավարտվեցին միեւնույն 3-1 հաշվով: Բայց եթե երկուսում դրանք օրինաչափ էին, ապա Գյումրիում արձանագրվածը կարելի է անակնկալ համարել:

Հանրապետության անցյալ տարվա չեմպիոն եւ այս առաջնության առաջատար «Շիրակն» ընդունել էր «Զվարթնոցին»: Երեւանցի ֆուտբոլիստները մեծ վերելքով անցկացրին հանդիպումը եւ համոզիչ հաշվով հաղթանակ տարան մրցակցի նկատմամբ: Առաջին խաղակեսում «Զվարթնոցը» 3 գնդակի առավելության հասավ. գոլերը խփեցին Սարգիս Նազարյանը (26, 35) եւ Նվեր Խաչատրյանը (33): Միայն խաղավերջում (78) Արտյոմ Բեռնեցյանին հաջողվեց կրճատել հաշվի տարբերությունը:

Աշտարակի «Միկան» Կապանում հաղթեց տեղի «Լեռնագործին»: Բոլոր գնդակները խփվեցին առաջին խաղակեսում: «Միկայից» աչքի ընկան Սամվել Նիկոլյանը (23, 40 11 մ), Վարազդատ Ավետիսյանը (36), «Լեռնագործից» Վահրամ Հովհաննիսյանը (44):

«Կիլիկիան» կարգավորել է իր խաղը եւ տարավ արդեն երրորդ հաղթանակը, այս անգամ «Դինամոյի» նկատմամբ: Նախ մրցակցի դարպասը գրավեցին Քարամյան եղբայրները Արմանը (11) եւ Արտավազդը (35), ապա դինամոյական Սուրեն Չախալյանը կրճատեց հաշվի տարբերությունը (42): Խաղավարտից 8 րոպե առաջ Սերգեյ Էրզրումյանը վերջակետ դրեց:

Մրցաշարային աղյուսակ

	Խ	Հ	Ո	Պ	Գ	Մ
1. Շիրակ	11	7	3	1	33–6	24
2. Զվարթնոց	11	7	2	2	23–12	23
3. Արարատ	10	7	0	3	15–9	21
4. Միկա	11	6	2	3	19–10	20
5. Արաքս	10	6	1	3	22–15	19
6. Կիլիկիա	11	3	1	7	17–23	10
7. Դինամո	11	1	1	9	12–32	4
8. Լեռնագործ	11	1	0	10	11–45	3

Հաջորդ փուլի չորս մասնակիցները հայտնի են

UEFA EURO 2000

Բելգիայի եւ Հոլանդիայի խաղադաշտերում ընթացող ֆուտբոլի Եվրոպայի 11-րդ առաջնության եզրափակիչ փուլի մասնակիցներն անցկացրին խմբային մրցաշարերի երկրորդ տուրի հանդիպումները:

«A» խումբ

«Պորտուգալիա-Ռումինիա՝ 1–0: Խաղը հավասար պայքարում ընթացավ, եւ ավելի արդարացի կլիներ ոչ-ոքի արդյունքը: Միակ գոլը խփվեց մրցավարի ավելացրած րոպեին. Լուիշ Ֆիգուն տուգանային հարվածով գնդակն ուղարկեց առաջ, եւ Ֆրանցիսկու Կոստինյան գրավեց ռումինացիների դարպասը: Տանելով երկրորդ հաղթանակը՝ պորտուգալացիները քառորդ եզրափակիչին մասնակցելու իրավունք նվաճեցին:

Անգլիա-Գերմանիա՝ 1–0: Գերմանացի ֆուտբոլիստներին պակասում էր սրությունը: Անգլիացիները, ի տարբերություն մրցակիցների, գոլային պահեր ավելի շատ ստեղծեցին, որոնցից մեկն ավարտվեց դարպասի գրավումով: 53-րդ րոպեին Դեւիդ Բեքհեմի հեռահար փոխանցումից հետո գոլը խփեց թիմի ավագ Ալան Շիրերը:

	Խ	Հ	Ո	Պ	Գ	Մ
1. Պորտուգալիա	2	2	0	0	4–2	6
2. Անգլիա	2	1	0	1	3–3	3
3. Գերմանիա	2	0	1	1	1–2	1
4. Ռումինիա	2	0	1	1	1–2	1

«B» խումբ

Իտալիա-Բելգիա՝ 2–0: Վստահ խաղ են ցուցադրում իտալացիները: Նրանք երկրորդ հաղթանակը տարան եւ հաջորդ փուլում հանդես գալու իրավունք նվաճեցին: Առաջին գնդակը բելգիացիների դարպասում հայտնվեց 6-րդ րոպեին, Ֆրանչեսկո Տոտտիի հարվածից հետո: Հանդիպման 65-րդ րոպեին Ստեֆանո Ֆիորեն կրկնապատկեց հաշիվը:

Շվեդիա-Թուրքիա՝ 0–0: Սա առայժմ անցկացված հանդիպումներից ամենանահետաքրքիրն էր: Շվեդիայի հավաքականի ֆուտբոլիստները գոլ խփելու մի քանի հնարավորություններ ունեցան, բայց չկարողացան օգտագործել եւ ոչ մեկը:

	Խ	Հ	Ո	Պ	Գ	Մ
1. Իտալիա	2	2	0	0	4–1	6
2. Բելգիա	2	1	0	1	2–3	3
3. Շվեդիա	2	0	1	1	1–2	1
4. Թուրքիա	2	0	1	1	1–2	1

«C» խումբ

Հարավսլավիա-Նորվեգիա՝ 1–0: Այս հանդիպման ֆավորիտը Նորվեգիան էր, բայց հարավսլավացիները ցույց տվեցին, որ մեծ ներուժ ունեն եւ հաղթեցին ուժեղ մրցակցին: Միակ գոլը 8-րդ րոպեին խփեց Սավո Միլոշեւիչը: Սկանդինավցի ֆուտբոլիստներն այս խաղում մի տեսակ պարզունակ էին գործում:

Իսպանիա-Սլովենիա՝ 2–1: Առաջին խաղում անհաջողության մատնված իսպանացիներն այս անգամ բարձրակարգ ֆուտբոլ ցուցադրեցին: Արդեն 4-րդ րոպեին Ռաուլը գրավեց Սլովենիայի հավաքականի դարպասը: Հետագայում եւս խաղն ընթանում էր Իսպանիայի թիմի առավելությամբ, բայց երկրորդ խաղակեսում (59') մրցակիցները հավասարեցրին հաշիվը. գոլը խփեց Զլատկո Զահովիչը: Ընդամենը մեկ րոպե անց իսպանացիները կրկին առաջ անցան: Գայսկա Մենդիետան խաբս տվեց մի քանի խաղացողների, գնդակը փոխանցեց Խոսեբա Էչեբերիային, որն էլ դիպուկ հարվածով հաղթանակ բերեց իր թիմին:

	Խ	Հ	Ո	Պ	Գ	Մ
1. Հարավսլավիա	2	1	1	0	4–3	4
2. Իսպանիա	2	1	0	1	2–2	3
3. Նորվեգիա	2	1	0	1	1–1	3
4. Սլովենիա	2	0	1	1	4–5	1

«D» խումբ

Ֆրանսիա-Չեխիա՝ 2–1: «D» խումբը միակն է, որտեղ արդեն հայտնի են դարձել քառորդ եզրափակիչի երկու մասնակիցները: Վստահ է խաղում հատկապես Ֆրանսիայի հավաքականը: Այս անգամ աշխարհի չեմպիոնները պարտության մատնեցին աշխարհամասի նախորդ առաջնության արծաթե մեդալակիր Չեխիայի հավաքականին: Ֆրանսիացիներից գոլերը խփեցին Թիերի Անրին (7') եւ Յուրի Ջորկաեֆը (60'), չեխերից՝ Կարել Պոբորսկին (35', 11 մ):

Հոլանդիա-Դանիա՝ 3–0: Ուք տարի առաջ դանիացիները նվաճեցին աշխարհամասի չեմպիոնի կոչումը, բայց այսօր նրանք առաջվանը չեն: Դանիայի հավաքականը կրեց 0–3 հաշվով երկրորդ պարտությունը: Խաղի ամբողջ ընթացքում հոլանդացիներն զգալի առավելություն ունեին, իսկ առավելությունը գոլերի վերածել կարողացան երկրորդ խաղակեսում: Մրցակցի դարպասը գրավեցին Պատրիկ Կլյույվերտը (57'), Ռոնալդ դե Բուրը (66'), Բուդեւեյն Զենդենը (77'):

	Խ	Հ	Ո	Պ	Գ	Մ
1. Ֆրանսիա	2	2	0	0	5–1	6
2. Հոլանդիա	2	2	0	0	4–0	6
3. Չեխիա	2	0	0	2	1–3	0
4. Դանիա	2	0	0	2	0–6	0

Ռմբարկուները

Երկու տուրից հետո ռմբարկուների ցուցակը գլխավորում են Միլոշեւիչը (Հարավսլավիա) եւ Զահովիչը, որոնք 3-ական գոլ են խփել: Նրանցից 1 գոլ պակաս է խփել Անրին (Ֆրանսիա):

Խաչբառ

Նախորդ համարում տպագրված մրցանակային խաչբառի պատասխանները

1. Ֆանտա. 2. Տարտու. 3. Նառմի. 4. Սակ... 5. «Պարկեր». 6. Ամառ. 8. Թախս. 10. Զոմբա. 12. Ակն. 14. Սազ. 16. Սերֆի. 19. Ալաֆիր. 23. Էտ. 26. Ուլիկ. 29. Վուլֆ. 31. Պոյու. 33. Ակր. 35. Արեդա. 36. Անծ. 38. Աղլեր. 40. Ամ. 42. Անի. 43. Իր. 45. Ու. 50. Առֆի. 51. Կոռն. 53. Օրի. 54. Կուն. 55. Ազի. 56. Լաք.

Հորիզոնական

7. Ազարա. 9. Ազատ. 11. Նարվա. 13. Ոսկոր. 15. Սատիս. 17. Կոմա. 18. Ակա. 20. Լեո. 21. Ասուան. 22. Իգարել. 24. Արա. 25. Ֆուտ. 27. «Իլ». 28. Իվ. 30. Լորդ. 32. Սակու. 34. Հայս. 37. Գրաֆ. 39. Բոլ. 41. Բալի. 44. Սղում. 46. Ներ. 47. «Ար». 48. Գիր. 49. Շաքի. 52. Օկա. 57. Կրուգ. 58. Ինի.

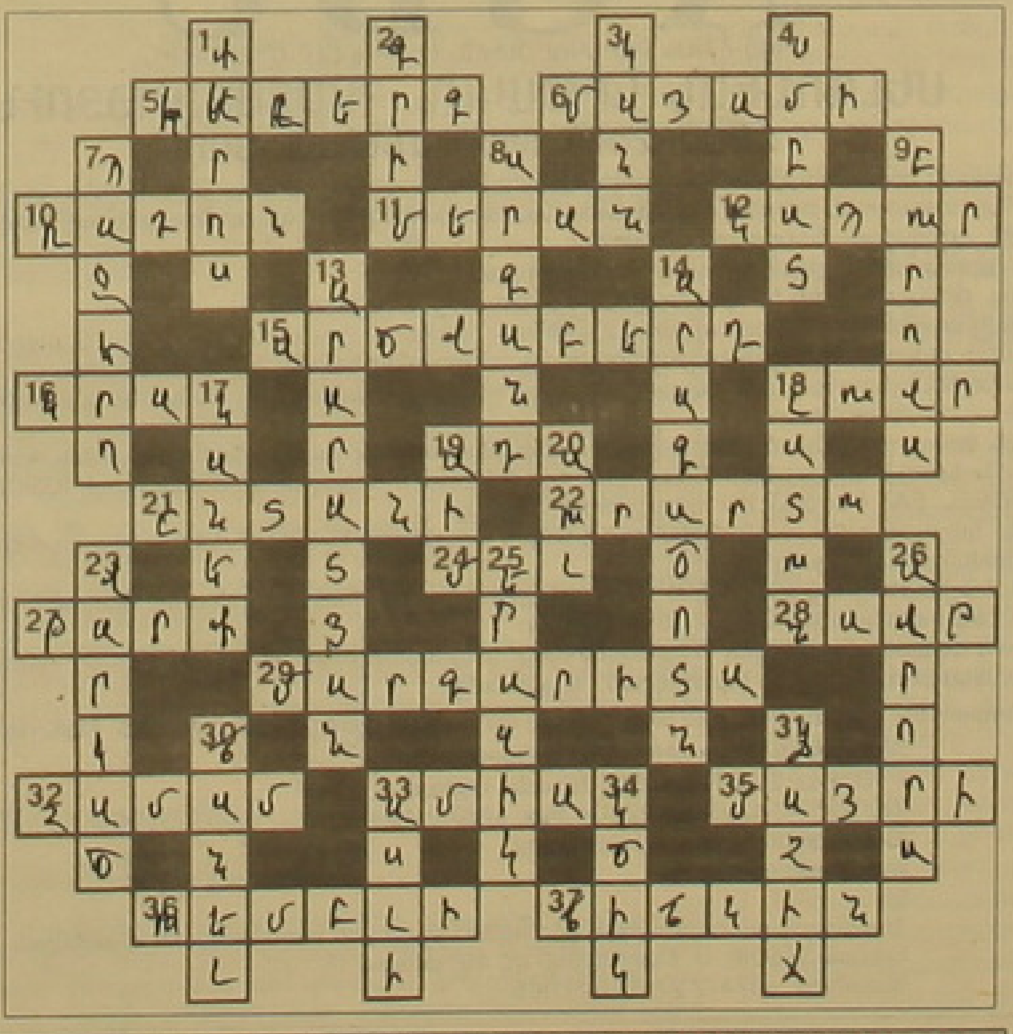

Ուղղահայաց

1. Ամերիկյան օգնության կոմիտե: 2. Գրող, նաեւ՝ թատերական շպար: 3. Առողջարանային քաղաք Ֆրանսիայի հարավում: 4. Ըստ կտակի՝ Ալիխանյանի ունեցվածքի ժառանգորդը: 7. Հեծանվավազքի իտալական թիմ: 8. Իգական սեռական օրգան: 9. Ուկրաինացի շախմատիստուհի: 13. Արեւելահայերենի բարբառներից: 14. Մարզ Հայաստանում: 17. Թելատու բույս: 18. Ստոմատոլոգիայում օգտագործվող մետաղ: 19. Հայաստանում գործող կուսակցություն: 20. Գյուղի անվանում Միջին Ասիայում: 23. Հիտոբեգի տարատեսակ: 25. Զրբաշյանի օպերետը: 26. 1905 թ. ռուս-ճապոնական պատերազմում Ցուսիմայի ճակատամարտին մասնակցած հածանավ: 30. Օծանելիքի մեծ վարպետ: 31. Վայր, ուր ընկան պառավ Իգերգիլը եւ նրա ցեղակիցները: 33. Հաջիբեկովի հայտնի օպերայի հերոսուհին: 34. Ե՛վ թելի, ե՛ւ խառնակ գործերի ...:

Հորիզոնական

5. Կոմիտասի սիրած երգատեսակը: 6. Աշխարհի ամենագեղեցիկ հանգստավայրը: 10. Ինտեր գազերի խմբին պատկանող ռադիոակտիվ տարր: 11. Սակարդ, ...: 12. Հնդիկ կինոռեժիսոր: 15. Բաքաեւի օպերան: 16. Հուր, բոց, ...: 18. Սանկտ Պետերբուրգում՝ էրմիտաժ, Փարիզում՝ ...: 19. Նկարչուհի Կալենցը՝ Արմինե, Գաբրիելյանը՝ ...: 21. Մարդկանց կողմից խնամված, ընտելացրած բույսի կամ կենդանու կարգավիճակ: 22. Հայ քանդակագործուհի: 24. Հոլիվուդյան աստղ՝ ... Գիբսոն: 27. Ձուկ բռնելու կողով: 28. Սեւ ոսկի: 29. Բուլգակովի Վարպետի սիրած էակը: 32. Թուրքական քաղաք: 33. Ազոտի եւ ջրածնի պարզագույն միացություն: 35. Սոճազգի վայրի մեծ ծառ: 36. Մարզադաշտ Լոնդոնում: 37. «Կաղնու պուրակ» կտավի ռուս հեղինակը:

Կազմեց Է. ԱՎԵՏԻՍՅԱՆԸ

Մրցանակային հարցով խաչբառը կտպագրվի «Ազգի» հունիսի 24-ի համարում:

Փորձե՛ք լուծել, եւ արժեքավոր մրցանակը ձե՛րն է:

Հեռուստացույց

20 հունիսի

Հ1

9.00 Հայլուր
9.20 Հեռուստասերիալ «Սուրճ կնոջ բուրմունքով» (վերջին սերիա)
10.10 Փաստագրական շարք «Վերջին օրը». «Հո Շի Մին»
10.20 Մանուկի կղզյակ
10.30 «02»
11.00 Լիամետրաժ մուլտֆիլմ «Պիտեր Պեն»
12.20 Կուլիսների ետեւում
12.40 Բարի ախորժակ
13.00 Հայլուր
13.20 Ռուբիկոն+
17.00 Հայլուր
17.20 Սեզամ, բացվիր
18.00 Հեռուստասերիալ «Լատինական փաստաբանը»
19.00 1 լուր
19.10 «Հեռուստալոտո»
(Նույն ժամին արբանյակային հեռարձակման)
19.10 Կեսգիշերային ճեպընթաց)
20.00 Տնտեսական. տնտեսական տեղեկատու
20.25 Գույքային իրավունքներ
20.35 Տուն-տունիկ
21.00 Հայլուր
21.40 Հեռուստախաղ
21.45 Պրեմիերա
22.00 Գ/ֆ «Թագուհու մահը»
23.40 Հայլուր
00.00 Կեսգիշերային ճեպընթաց
01.00 Ռուբիկոն+

Պրոմեթեւս

9.00 «Բարի լույս, Հայաստան»
10.10 «Ամեն ինչ հանուն քո սիրո»
18.00 Մուլտֆիլմ
18.10 Մանկական ժամ. սերիալ «Նինձյա կրիաները», սերիալ «Մահացու ճակատամարտ»
19.00 «Ամեն ինչ հանուն քո սիրո»
20.00 Լրաբեր
20.35 Ռ. Մալխասյանցի «Հարցեր» հեղինակային ծրագիրը
21.20 Օրը
22.25 «1-02»
22.30 «Ձեռնարկ»
22.50 Գ/ֆ «Սերը չար է»

9.00 Տոմար
19.05 Չոցիկ
19.30, 21.30, 24.00 Սուրհանդակ
20.00 Մանուկի խոսնակ
20.10 Հմայիլ
20.30 Աստարեզ
21.10 Հրապարակ
22.05 Չֆիլմ N10
22.20 Հայաստանի ֆիլհարմոնիկ նվագախումբը Վիեննայում
22.50 Գ/ֆ «Մութ պատմություններ ոչ բոլորի համար»
23.20 Ոսկե արինգ
00.35 Ակնթարթ
00.40 Գ/ֆ «Ֆրենկիի վերջին օրերը»
(ավարտին Սուրհանդակ)

7.00 Բարի առավոտ
10.00 Նորություններ
10.20 Սերիալ «Բաբելոնյան աշտարակ»
16.00 Նորություններ
16.20 Մուլտսերիալ «Ջոնի Քվեսթի անհավանական արկածները»
16.45 Պատանի գլադիատորները «Լեռան արքան» ծրագրում
17.10 ... Մինչեւ 16 եւ բարձր
18.00 Սերիալ «Բաբելոնյան աշտարակ»
19.00 Նորություններ
19.30 Դիմակներ-շոու
20.00 Արտակարգ ծննդաբերություններ
20.15 Գ/ֆ «Երկու նավապետի ետեւից» (դերերում՝ Օ. Բորիսով, Ա. Կրինիցինա, Ն. Յանկովսկին, 1961 թ.)
21.45 Բարի գիշեր, երեխաներ
22.00 Ժամանակ
23.00 Վավ. դետեկտիվ «Կենդանի մարմիններ վաճառողները»
23.30 Ֆուտբոլ. Եվրոպայի առաջնություն. Անգլիայի հավաքական-Ռումինիայի հավաքական
01.40 Նորություններ
01.55 Սերգեյ Շոլոխովի «Խաղաղ տուն» ծրագիրը
02.25 Հոլիվուդի բոլոր աստղերը «Զբոսանք ամերիկյան կինոյում Մարտին Սկորսեզեի հետ»-1
վավ. ֆիլմում

ՌՏՌ

7.00, 8.00, 9.00, 10.00 Լուրեր
7.20, 7.50, 8.40, 9.45 Բարի լույս, Ռուսաստան
7.35, 9.35 Ընտանեկան նորություններ
8.20, 10.20 Սեւով սպիտակի վրա
8.30 РТР-ի փոստը
9.20 Հերթապահ բաժանմունք
10.35 Մուլտսերիալ «Վերջին նստարանին»
10.45 Մուլտսերիալ «Սեւ ծովահենը»
11.10 Սերիալ «Գնչուհին»
12.05 Սերիալ «Սանտա Բարբարա»
13.00 Երկխոսություններ կենդանիների մասին
14.00, 18.00, 21.00, 00.00 Լուրեր
14.30 «Մարինա ռոշա»
15.00 Սերիալ «Սեւ մարգարիտ»
15.50 Սերիալ «Հարուստներն ու նշանավորները»
16.40 Իմ XX դարը
17.00 Երկու դաշնամուր
18.35 Վավերագրական սերիալ «Հազարամյակի գաղտնիքները» Արմեն Ջիգարխանյանի հետ
19.25 Սերիալ «Փախստական միանձնուհին»
20.25 «Գարամ»
21.45 Սերիալ «Վայրի հրեշտակը»
23.30 Ֆուտբոլի Եվրոպայի առաջնություն. Պորտուգալիա-Գերմանիա (ընդմիջման՝ լուրեր)
01.45 Ֆուտբոլի Եվրոպայի առաջնություն. օրվա ամփոփում
02.05 Վերջին սեանս. Սերգեյ Կուդրյավցեվը «Չի հաղթող Լոխը» դետեկտիվում
03.45 Հերթապահ բաժանմունք

ՀՀ ՊԵՏԱԿԱՆ ԳՈՒՅՔԻ ԿԱՌԱՎԱՐՄԱՆ ՆԱԽԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆԸ ՏԵՂԵԿԱՑՆՈՒՄ Է, ՈՐ

2000 թ. հուլիսի 7-ին կավարտվի «Ջերմուկի հյուրանոց» ՓԲԸ-ի բաժնետոմսերի ազատ բաժանորդագրությունը

«Ջերմուկ» հանքային ջուրն ու դրա բուժիչ հատկությունները այնքան են գովազդվում, որ նոր գովազդի կարիք զգացվում. Այս հայտարարությունը Ջերմուկ քաղաքի միակ հյուրանոցի բաժնետոմսերի ազատ բաժանորդագրության մասին է. Գնելով «Ջերմուկի հյուրանոց» ՓԲԸ-ի 74093 բաժնետոմսերի 25 տոկոսից ավելին, դուք շուրջ 30 տարի առաջ կառուցված շինության տերը կդառնաք եւ, առանց որեւէ դժվարության, կտնօրինեք 134 սենյականոց այս 6 հարկանի հարմար շինությունը։

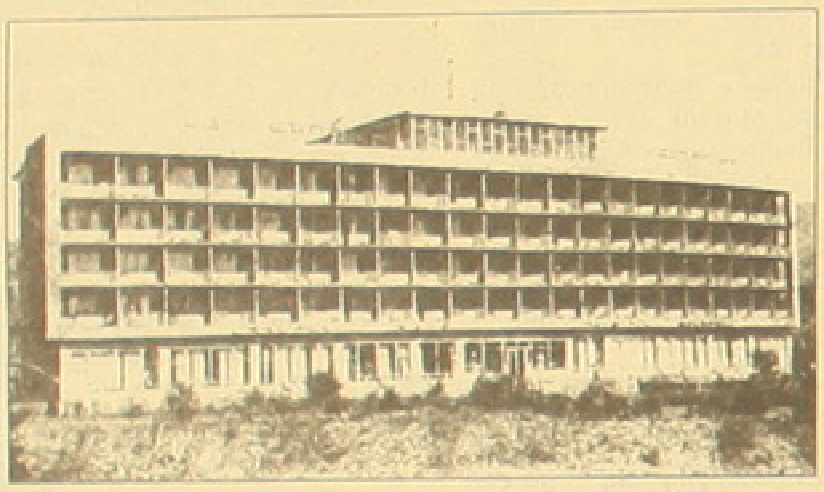

Հասցեն	Վայոց Ձորի մարզ, ք. Ջերմուկ
Հեռավորությունը Երեւանից	173 կմ (բավարար որակի ասֆալտապատ ճանապարհ)
Ընդհանուր հողատարածքը	1500 քմ
Շենքի ընդհանուր տարածքը	4774 քմ
Սենյակների քանակը	134
Աշխատողների քանակը	9
Գնահատված արժեքը	74.093.000 դրամ
Բաժնետոմսերի ընդհանուր քանակը	74093 հատ
Մեկ բաժնետոմսի անվանական արժեքը	1000 դրամ
Բաժանորդագրության սկիզբը	01.06.2000 թ.
Բաժանորդագրության ավարտը	06.07.2000 թ.
Փակ բաժանորդագրության ավարտը	30.06.2000 թ.
Պարտավորությունները	3.082.700 դրամ

2000 թ. հուլիսի 7-ին կավարտվի «Վանաձորի հյուրանոց» ՊՓԲԸ-ի բաժնետոմսերի ազատ բաժանորդագրությունը

Լոռվա մարզկետարանի վարչական շենքին հարեւանությամբ գտնվող Վանաձոր քաղաքի հյուրանոցը մարզկենտրոն այցելողների միակ օթեւանն է։ Լոռվա մեղմ բնությունը եւ անտառային թարմ օդն ամռան ամիսներին տարիներ շարունակ հազարավոր հովեկներ են վայելել։ Չեք բերելով «Վանաձոր հյուրանոց» ՊՓԲԸ-ի 25396 բաժնետոմսերի 25 տոկոսից ավելին, ձեզ կվերադարձվի Վանաձոր քաղաքի երբեմնի հանգստավայրի համբավը վերականգնելու մենաշնորհը։

Հասցեն	ք. Վանաձոր, Մաշտոցի 1
Հեռավորությունը Երեւանից	120 կմ
Ընդհանուր հողատարածքը	0,2 հա
Շենքի ընդհանուր տարածքը	3187 քմ
Սենյակների թիվը	87
Աշխատողների քանակը	16
Բաժնետոմսերի ընդհանուր քանակը	25396 հատ
Մեկ բաժնետոմսի անվանական արժեքը	2000 դրամ
Բաժանորդագրության սկիզբը	01.06.2000 թ.
Բաժանորդագրության ավարտը	06.07.2000 թ.
Փակ բաժանորդագրության ավարտը	30.06.2000 թ.
Պարտավորություններ չունի	

1. Տեղեկություններ բաժանորդագրության մասին՝
- բաժնետոմսերի բաժանորդագրությանը կարող են մասնակցել իրավաբանական եւ ֆիզիկական, ինչպես նաեւ աշխատավորական կոլեկտիվի անդամ համարվող անձինք.
- բաժնետոմսերի ազատ բաժանորդագրությունը իրականացվում է փակ բաժանորդագրությամբ՝ աշխատավորական կոլեկտիվի համար եւ բաց բաժանորդագրությամբ այլ անձանց համար։ Կոլեկտիվի անդամները բաց բաժանորդագրությանը կարող են մասնակցել ընդհանուր հիմունքներով.
- փակ բաժանորդագրությամբ աշխատավորական կոլեկտիվի անդամներին վերապահվում է մասնավորեցվող պետական բաժնեմասի մինչեւ 20 տոկոսը.
- բաժանորդագրությամբ առաջարկվող բաժնետոմսերի քանակը, ինչպես նաեւ մեկ մասնակցի կողմից բաժանորդագրվող բաժնետոմսերի քանակը չի սահմանափակվում.
- բաժնետոմսերի բաժանորդագրությունը համարվում է կայացած, եթե բաժանորդագրված բաժնետոմսերի քանակը գերազանցում է բաժանորդագրությամբ վաճառքի ենթակա բաժնետոմսերի նախնական քանակի 25 տոկոսը.
- բաժնետոմսերի ազատ բաժանորդագրությունն իրականացվում է բաժանորդագրման հայտերի ընդունման միջոցով։

2. Բաժանորդագրության համար դրամով կատարվող վճարումներն ընդունվում են Հայխնայբանկի գործառնական կառավարչության բոլոր մասնաճյուղերում, որը պետք է մուծվի հետեւյալ հաշվեհամարին՝ Հայխնայբանկ, գործառնությունների բաժին, դրամական հաշիվ #1600040306821։

3. Հայտերի ներկայացման վերջին ժամկետը 2000 թ. հունիսի 26-ն է, ժամը 16:00, հետեւյալ հասցեներով՝ ք. Երեւան, Սայաթ-Նովա 8, ք. Երեւան, Մաշտոցի 42ա, ք. Գյումրի, Գարեգին Նժդեհի 7, ք. Վանաձոր, Գ. Լուսավորչի 29։ Հայտերը ներկայացվում են վերը նշված հասցեներով՝ հայտում նշված գումարի մուծման մասին անդորրագրի եւ դրա պատճենի հետ միասին։ Փակ բաժանորդագրությունը ավարտվում է բաժանորդագրության վերջին ժամկետից 5 օր առաջ։

4. Բաժանորդագրության արդյունքների մասին տեղեկությունները հրապարակվում են արդյունքների ամփոփումից հետո մեկ ամսվա ընթացքում։ Բաժնետոմսերի բաժանորդագրության ավարտից հետո ՀՀ պետական գույքի կառավարման նախարարությունը բաժանորդագրության արդյունքներն ամփոփելուց հետո մեկամսյա ժամկետում հրավիրում է ընկերության բաժնետերերի առաջին ժողովը։

5. Բաժանորդագրության գործընթացի վերաբերյալ լրացուցիչ նյութերը կարող եք ծանոթ բերել վերը նշված հասցեներում գտնվող աճուրդի կենտրոնում եւ բաժանմունքներում։

6. Սույն հայտարարության նախատիպը գովազդն է։ «Վանաձորի հյուրանոց» ՊՓԲԸ-ի եւ «Ջերմուկի հյուրանոց» ՓԲԸ-ի բաժնետոմսերի ազատ բաժանորդագրության վերաբերյալ պաշտոնական ազդագիրը տպագրվել է «Հայաստանի Հանրապետություն» օրաթերթի թիվ 61 հատուկ թողարկմամբ։

Web Site: WWW.privatization.am

ՈՒՇԱԴՐՈՒԹՅՈՒՆ

Բոլոր նրանց, ովքեր ցանկանում են ծանոթանալ հաշվապահության գաղտնիքներին եւ բարձրացնել իրենց գործունեության արդյունավետությունը

Հայաստանի հաշվապահների եւ աուդիտորների ասոցիացիան (ՀՀԱԱ) առաջարկում է հատուկ դասընթացներ

Ֆինանսական հաշվառման եւ կառավարման սկզբունքները անվանմամբ

Դասընթացների նպատակն է հաշվապահական հաշվառման նոր համակարգում չմասնագիտացված անձանց ծանոթացնել ֆինանսական տեղեկատվության, հաշվետվությունների կազմման ու օգտագործման սկզբունքներին՝ ներառելով հետեւյալ թեմաները.

1. Հաշվային տեղեկատվական համակարգ
2. Նոր հաշվային պլան
3. Միջազգային հաշվապահական ստանդարտների սկզբունքներ
4. Ֆինանսական հաշվետվությունների վերլուծություն
5. Տնտեսական որոշումների կայացում
6. Ինվեստիցիաների կառավարում
7. Հարկային հաշվետվությունների հիմնավորում

Նախնական հաշվապահական կամ տնտեսագիտական կրթությունը պարտադիր չէ։

- 12 ժամ տեւողությամբ
  ուսման վարձը 15 ԱՄՆ դոլարին համարժեք դրամ
- 40 ժամ տեւողությամբ
  ուսման վարձը 30 ԱՄՆ դոլարին համարժեք դրամ

Դասընթացների ընթացքում տրամադրվում է անվճար գրականություն, որով մասնակիցները հնարավորություն կունենան տիրապետելու ֆինանսական հաշվետվությունների օգտագործման սկզբունքներին։
Դասընթացների ավարտից հետո հանձնվում է վկայական։
Դասընթացներին մասնակցելու եւ առավել մանրամասն տեղեկությունների համար դիմել՝ Կառավարության 31 (Արմենիայի անվան էկոնոմիկայի ինստիտուտ), V հարկ, ՀՀԱԱ-ի գրասենյակ։
Հեռ. 541665, 249139, 249178, 249467
էլ. փոստ aaaa@arminco.com

AGBU

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ԲԱՐԵԳՈՐԾԱԿԱՆ ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ՄԻՈՒԹԻՒՆ

ՄԵԼԳՈՆԵԱՆ ԿՐԹԱԿԱՆ ՀԱՍՏԱՏՈՒԹԻՒՆ
2000-2001 ՈՒՍՈՒՄՆԱԿԱՆ ՏԱՐԻ

Մելգոնեան կրթական հաստատությունը 74 տարվա պատմություն ունեցող միջնակարգ, երկսեռ, գիշերօթիկ եւ ցերեկային վարժարան է։ Հաստատությունն օժտված է արդի ուսումնական պահանջները գոհացնող կառույցներով՝ տարրալուծարաններ, համակարգիչներ, գրադարան, մարզական համալիր։
Մ. Կ. հաստատության ուսումնական ծրագիրը համապարփակ է.

- Հայերեն լեզու, գրականություն եւ պատմություն, այլ նյութերը՝ անգլերենով։
- Կդասավանդվի աշակերտի ծննդավայրի լեզուն (օրինակ՝ արաբերեն, հունարեն, բուլղարերեն, ռուսերեն, ֆրանսերեն)։ Այլ օտար լեզուների դասավանդումը կկազմակերպվի՝ բավարար թվով խմբակ գոյանալու դեպքում։
- Հայերեն եւ անգլերեն լեզուների անբավարարմակարդակ ունեցող աշակերտների համար կազմակերպվում են հատուկ դասընթացներ։
- Ուսումնական ծրագիրը հիմնված է միջազգային չափանիշներին եւ մակարդակներին համապատասխանող անգլիական GCE «O» Level-ի (սովորական մակարդակ) եւ «A» Level-ի (առաջացած մակարդակ), IGSCE-ի, ինչպես նաեւ ամերիկյան TOEFL, SAT I եւ SAT II-ի պատրաստության վրա։
- Աշակերտները կպատրաստվեն բարձր ճանաչում ունեցող ամերիկյան եւ եվրոպական համալսարաններ ընդունման պայմաններին համապատասխանող ծրագրով։
- Արտադասարանային ծրագրում ընդգրկված են նկարչություն, պարարվեստ, երգչախումբ, փողային նվագախումբ, լրագիր, թատերական, սկաուտական եւ մարզական խմբակներ։
- Հաստատության վկայականը ստացող շրջանավարտները հնարավորություն կունենան ուսումը շարունակելու լավագույն համալսարաններում (ամերիկյան, եվրոպական, Հայաստանի)։

Հավելյալ տեղեկություններ ստանալու, ինչպես նաեւ դիմումի ձեւի համար կարող եք դիմել՝ A.G.B.U. Melkonian Educational Institute
Admissions Office (Attn. Mrs. I. Guevherian)
P. O. Box 21907, CY 1514, Nicosia, Cyprus
Tel. +357 2 422195/422204 Fax: +357 2 493155
E-Mail: agbumei@melkonian.ac.cy
www.melkonian.ac.cy
կամ
Հայկական բարեգործական ընդհանուր միության հայաստանյան գրասենյակ
Երեւան 375019, Մ. Բաղրամյան փ. 40, սենյակ 17
Հեռախոս՝ +374-2 271654/271165

@rminco Global Telecommunications **Ինտերնետ ծառայություններ «ԻՆՏԵՐՆԵՏ» սրճարանում։ *Խանջյան 50։ Հեռ. 575823։***

«Տիգրան Մեծ» հրատարակչության տպարան, Երեւան-23, Արշակունյաց 2. Գրանցման թիվ 65. Դասիչ 69150. Պատվեր 1278. Տպաքանակը՝ 4000. Ստորագրված է տպագրության՝ 19. 06. 2000. Գինը՝ 100 դրամ